

Dnes v čísle:

ČKR trvá na zvýšení dotace
Promováno 27 nových
doktorů ze čtyř fakult UP
O činnosti Ústavu lékařské
biologie LF UP

Představujeme kandidáty
na funkci děkana PF UP

žurnál

4**Ročník 11 • Vychází 5. října 2001**

Stanovisko Akademického senátu UP ke kritické situaci v českém vysokém školství

Akademický senát Univerzity Palackého se na svém zasedání dne 3. října 2001 zabýval kritickou situací v českém vysokém školství a přijal toto stanovisko:

1. Finanční zabezpečení českých vysokých škol se rychle zhoršuje zejména od roku 1999, kdy přestaly být státními a staly se veřejnoprávními institucemi. V té době si vláda České republiky otevřela u vysokých škol dnes už několikamilionový „úvěr“, na který do dnešního dne nedobrovolně přispívá každý student, každý pedagog a zaměstnanec vysokých škol. Na tento neomezený úvěr doplácí nejvíce tisíce uchazečů o studium, kteří nemohli být přijati pro nedostatek peněz. Přišel čas, aby vláda začala tento úvěr splácet.
2. Na počátku studijního roku 2001/02 nastupuje na vysoké školy přibližně 30 000 studentů, na jejichž studium vysoké školy nedostanou státní příspěvek. Je nepochopitelné a nepřijatelné, že vláda České republiky necítí k financování jejich studia závazek, který vyplývá z jejího Programového prohlášení.
3. Přestože české vysoké školy za posledních dvanáct let i ve skromných podmínkách nebyvale rozšířily možnosti studia, nebyly patřičným způsobem společensky oceněny. Přestože čeští rektori a Rada vysokých škol už několik let vytrvale usilují o věcný a civilizovaný dialog vedoucí k nápravě, jejich trpělivost nebyla správně pochopena. V tuto chvíli není prostor k jeho pokračování.

ně pochopena. V tuto chvíli není prostor k jeho pokračování.

4. Ministr školství a jeho náměstek pro vysoké školy odmítají osobní odpovědnost za současnou krizi, což se projevuje tím, že neřikají veřejnosti pravdu. Pro obnovení dialogu je nutné, aby opustili své funkce. V tuto chvíli nemáme s kým jednat.
5. Akademický senát Univerzity Palackého v Olomouci se domnívá, že problém financování vysokoškolského vzdělávání překročil hranice resortu a stal se problémem celospolečenským. Vyzývá proto akademickou obec, studenty i pedagogy, aby všemi prostředky, které nám zbývají, neproděně informovala veřejnost o skutečné situaci vysokoškolského vzdělávání u nás. Vláda musí skutky prokázat, zda předpokládá útlum, anebo rozvoj vzdělávání mladé generace. Je třeba se připravit i na přerušování výuky, budeme-li k tomu donuceni. Jde o víc než jen o dvě miliardy, které požadují rektori pro udržení provozu vysokých škol v roce 2002: musíme se hlasitě zasadit o zásadní změnu postavení vzdělanosti v žebříčku hodnot této společnosti.

Za Akademický senát Univerzity Palackého
RNDr. Jaroslav Kvapil, předseda
V Olomouci 3. října 2001

Akademický senát nenavrhne odvolání rektorky

Rektorka UP informovala 3. 10. Akademický senát UP o nepříznivém a neuspokojivém vývoji jednání s premiérem M. Zemanem a ministrem školství E. Zemanem o podfinancování vysokých škol, jehož se zúčastnila jako členka předsednictva České konference rektorů a požádala AS UP, aby vzávil její odpovědnost za neúspěch jednání. V souvislosti s dosavadním jednáním rektorky UP o výši dotace vysokým školům neshledává AS UP důvod navrhnout její odvolání.

-th-

Představili se kandidáti na funkci děkana PF UP

Tři z deseti navržených kandidátů vyjádřili souhlas s kandidaturou na funkci děkana Právnické fakulty UP pro další tříleté období a představili své programové teze akademické obci v aule PF UP v úterý 2. 10. 2001. Za poměrně značného zájmu pedagogů i studentů PF UP (původně připravená Rotunda byla nahrazena prostornější aulou PF UP) a za přítomnosti rektorky UP prof. J. Mačákové a prorektora UP doc. R. Horáka seznámili přítomné se svými programy JUDr. M. Grosseová, Ph.D., JUDr. N. Šišková, Ph.D., a JUDr. Mag. iur. M. Malacka. Společným a klíčovým tématem prezentovaných představ o směru dalšího rozvoje Právnické fakulty bylo úspěšné dovršení akreditačního řízení a z něj vyplývající předpoklady pro další existenci fakulty. Přítomní zástupci akademické obce měli také možnost adresovat přítomným kandidátům své dotazy; této příležitosti využilo jen několik účastníků, kteří se zajímali o problematiku zvyšování počtu přijímaných studentů, mimorozpočtových finančních zdrojů, o zavádění bakalářských studijních programů a vztahy soukromých a veřejných právnických fakult.

Jak připomněl předseda Akademického senátu UP Mgr. M. Černý, volba děkana PF UP bude tříkolová a fakultní senát ji provede již v novém, rozšířeném složení. Patnáct členů AS PF by se mělo sejít k prvnímu kolu děkanských voleb v pondělí 8. 10. 2001.

(Programová prohlášení jednotlivých kandidátů na funkci děkana publikujeme na str. 6–8.)

-mav-, foto -tj-

Akademický senát UP a vedení UP
svolávají

PROTESTNÍ SETKÁNÍ AKADEMICKÉ OBCE

ke kritické situaci ve financování vysokých škol.

Setkání se koná 10. 10. 2001 v 10 hodin
v aule Právnické fakulty UP.
Rektorka UP přerušuje v tento den výuku od
9.30 hodin do skončení akce.

RNDr. J. Kvapil, CSc., prof. J. Mačáková, CSc.,
předseda AS UP rektorka UP

Prohlášení akademické obce Pedagogické fakulty UP

Akademická obec Pedagogické fakulty UP v Olomouci se na svém shromáždění dne 3. 10. 2001 zabývala situací, která nastala po nedodržení příslibu představitelů MŠMT ČR o navýšení rozpočtu veřejných vysokých škol na rok 2002 o dvě miliardy korun.

Obraťme se tímto otevřeným dopisem na ministra školství ČR, vládu ČR, poslance a senátory, aby se zasadili o navýšení rozpočtu veřejných vysokých škol nejméně o slíbenou částku.

Vyzýváme tyto představitelky, aby odpovědně posoudili situaci a zajistili důstojné financování veřejných vysokých škol, aby dále nedopouštěli pokračování dlouhodobě neudržitelné situace, která na veřejných vysokých školách v důsledku nedostatečného financování existuje.

Věříme, že konečně dojde k naplňování deklarovaných prohlášení a že vzdělávání se opravdu stane společenskou prioritou a nejen předvolebním slibem.

Tímto prohlášením se plně stavíme za vedení vysokých škol, za stanoviska České konference rektorů, předsednictva Rady vysokých škol, Asociace pedagogických fakult a jejich snahu zajistit veřejným vysokým školám důstojné podmínky pro jejich existenci.

Za akademickou obec PdF UP

doc. L. Ludíková, CSc.,
předsedkyně Akademického senátu PdF UP

Česká geografie v období rozvoje informačních technologií

Výroční konference České geografické společnosti na téma *Česká geografie v období rozvoje informačních technologií* se konala ve dnech 25. – 27. 9. v Olomouci v prostorách Přírodovědecké fakulty UP. Z pověření

hlavního výboru ČGS byla pořadatelem Katedra geografie PF UP. Hlavním cílem konference bylo setkání všech geografů bez rozdílu v přístupu a používaným metodám jak v geografickém výzkumu, tak i v geografickém vzdělávání. Naposledy se česká geografická obec sešla v Olomouci v takto reprezentativním složení v roce 1969, kdy se zde konal sjezd Československé geografické společnosti.

Jednání konference zahrnovalo jak společné plenární zasedání, na kterém zazněly úvodní vyžádané referáty, tak jednání v odborných sekcích. Součástí konference byla panelová diskuse, dva workshopy a odborné exkurze. Neformální diskuse probíhaly v rámci společenského večera na lovecké chatě v Horce nad Moravou, rodišti předního českého geografa z období první republiky dr. F. Macháta a v srdci CHKO Litovelské Pomoraví.

Dokončení na str. 3

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Překladatelská soutěž Jiřího Levého 2001–2002

Obec překladatelů vypisuje soutěž pro mladé překladatele do 35 let, jejímž smyslem je podpořit rozvoj českého literárního překladatelství. Pro letošní 9. ročník byly vyhlášeny tyto kategorie:

1. umělecká próza (15–20 normových stran textu),
2. poezie (150–200 veršů),
3. kritika a teorie překladu (kritické zhodnocení překladu delší prózy, dramatu, povídkového souboru; příspěvek z oblasti teorie překladu).

Překládá se do češtiny, jazyk originálu není vymezen. Do soutěže budou přijaty pouze práce dosud nepublikované.

Soutěž je anonymní, účastník si volí heslo, pod kterým soutěží; ke svému příspěvku přiloží zalepenou obálku označenou tímto heslem, v níž uvede heslo, plné jméno, rodné číslo, adresu a telefon. Soutěžící odevzdá svůj příspěvek ve třech exemplářích (všechny musí být označeny heslem) a přiloží (rovněž ve třech vyhotoveních) oxeroxovaný (bibliograficky definovaný) originální text.

Uzávěrka je **24. ledna 2002**.

Vyhodnocení soutěže provede porota jmenovaná Obcí překladatelů. Výsledky soutěže budou vyhlášeny v druhé polovině června roku 2002.

Soutěžní příspěvky zasílejte na adresu Obec překladatelů, Pod Nuselskými schody 3, 120 00, Praha 2 (tel/fax: 02-22564082).

-red-

Děkan Pedagogické fakulty UP vyhláší

1. ročník fotografické soutěže
- o Cenu Jindřicha Štreita nazvanou

O sobě.

Tématem soutěže je život na dnešní PdF UP.

Fotografie musí mít minimální formát 18 X 24 cm (maximální počet 5 kusů) a musí být pořízena v roce 2001.

Uzávěrka soutěže je 31. 10. 2001, vernisáž fotografií se uskuteční 17. 11. 2001. Ceny: 1. místo – 2500 Kč, 2. místo – 1500 Kč, 3. místo – 1000 Kč.

Členové poroty budou doc. J. Štreit, Ing. P. Zatloukal a doc. J. Šteigl.

Bližší informace podá Mgr. Z. Kovaříková, tel. 5635011.

-red-

Na téma konzervatismus

Katedra politologie a evropských studií FF UP pořádá 8. 10. 2001 přednášku Romana Jocha (Občanský institut, Praha) na téma *Konzervatismus jako vzpoura proti 20. století*. Přednáška začíná v 17 hod. na FF UP v učebně 106 (Křížkovského 12).

-red-

jen několik řádků

Nejistá sezóna

Právnícká fakulta stojí již před druhou volbou děkana; od té první, která na jaře tohoto roku skončila remízou, se liší v jednom podstatném a pro PF UP neuralgickém bodu: všechny tři navržené a přijaté kandidatury postrádají příslib naplnění jednoho z klíčových požadavků Akreditační komise – zvýšit počet kmenových docentů a profesorů. Akademický senát PF tedy čeká nelehké rozhodnutí: zvolit děkana z nabízených kandidátů, nebo se pokoušet dál hledat takového, jež by mohl přesvědčivě demonstrovat uvědomělou změnu kurzu.

Otázka zůstává, je-li takový kandidát a kde ho hledat. Úplně nejdřív by ale mělo být zřejmé, v čem spočívají příčiny situace, ve které se nejistota budoucí existence fakulty práv v Olomouci prodlužuje.

V. Mazochová

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Sjezd českých a slovenských patologů s mezinárodní účastí

Ve dnech 25. – 27. 9. 2001 proběhl VIII. sjezd českých a slovenských patologů v malebném prostředí Hradce nad Moravicí. Sjezd pořádá Ústav patologie v Olomouci spolu s Oddělením patologie v Opavě. Dalo by se říci, že o náplň sjezdu se postarali olomoučtí patologové a jako tradičně i celá řada dalších kolegů z celé republiky a Slovenska. Brněm organizace sjezdového dění vzali na sebe kolegové z Opavy. S aktivní účastí se přihlásili i odborníci z Anglie, Itálie a jedna osobnost ve vědeckých kruzích velmi známá – bývalá členka Ústavu patologie v Olomouci, Dr. D. Kalousková. Ta přijela až z Kanady. Jednání sjezdu přišli podpořit děkan Lékařské fakulty UP doc. C. Čihálik, CSc., a ředitel Fakultní nemocnice v Olomouci doc. V. Ryznar, CSc. Zahájení sjezdu se rovněž zúčastnily další osobnosti regionu.

Podobných zpráv již bylo uveřejněno v Žurnálu UP mnoho. Někdy si člověk klade otázku, zda pořádání takových sjezdů není jaks zbytečné. V době internetu, videokonferencí, chatu apod. Tyto nové komunikační možnosti možná v budoucnu potřebu kolektivních akcí poněkud zmenší. Na sjezdu jim byla věnována také část programu. Přesněji šlo o tzv. telepatologii. Po technické stránce je již dnes vyřešena možnost

konzultace obtížného histologického preparátu s odborníkem, který pracuje stovky kilometrů daleko. Je možné, aby současně s konzultujícím viděl preparát na obrazovce svého počítače a v reálném čase měli oba možnost o problémech diskutovat. V detailech není ještě vše tak, jak bychom si přáli. Také je nutno zvážit právní rámec takových konzultací. V praktické ukázce jsme byli svědky navázání spojení s jednou institucí v Bruselu a Ústavem patologie v Hradci Králové.

Z dalších přednášek zaujala prezentace nového typu buněk, tzv. myochondroblastů, které objevil prof. C. Povýšil.

Dr. R. Negrini z Itálie diskutoval o nových souvislostech mezi mikroby, které vyvolávají zánět žaludku a nádory žaludku.

Velice zajímavé byly i přednášky z oblasti molekulární patologie. Účast na přednáškách svědčila o velkém zájmu o tuto stále více se rozvíjející oblast patologie.

Současně s jednáním lékařů probíhal celostátní sjezd laborantek a laborantů. Měli možnost diskutovat o svých problémech a také sledovat, jak se výsledky jejich práce stávají součástí vědeckých sdělení.

Prof. J. Mačák, LF UP

Ze zasedání Vědecké rady UP

V pondělí 1. 10. zasedala Vědecká rada UP v čele s rektorkou UP prof. J. Mačákovou. Na programu bylo řízení na jmenování profesorem. Vědecká rada UP schválila oba předložené návrhy: návrh VR PdF UP na jmenování profesorem **doc. PaedDr. Jána Jesenského, CSc.**, vedoucího Katedry speciální pedagogiky Univerzity Hradec Králové, v oboru pedagogika a návrh VR LF UP na jmenování profesorem **doc. MUDr. Dušana Dobrotu, CSc.**, vedoucího Ústavu lékařské biochemie JLF UK Martin, v oboru lékařská chemie a biochemie.

Rektorka UP seznámila přítomné s jednáními ČKR z 11. 9. a 26. 9. Ke kritické finanční situaci veřejného vysokého školství přijala Vědecká rada UP usnesení (viz níže). Vědecká rada UP dále vzala na vědomí návrh Statutu Centra pro distanční vzdělávání na UP s tím, že bude na základě připomínek přepracován. Vědecká rada UP schválila čtyři hodnotící body výzkumného záměru Kabinetu pro studium dějin filozofie středověku a renesance FF UP *Pojetí přírody a přirozenosti, její základní podoby a proměny v 16. a 17. století*.

Další zasedání VR UP se uskuteční 3. 12. 2001.

Ze zasedání VR UP vybrala

A. Novobilská

Usnesení Vědecké rady UP z 1. 10. 2001

Vědecká rada UP vzala na vědomí informace rektorky o jednání předsednictva České konference rektorů s premiérem Zemanem a ministrem školství, mládeže a tělovýchovy E. Zemanem, seznámila se s usneseními ČKR z 11. 9. a 26. 9. 2001 a s usnesením ze 152. zasedání Rady vlády ČR pro výzkum a vývoj ke státnímu rozpočtu VaV 2002.

Vědecká rada UP považuje situaci ve financování veřejných vysokých škol za velmi nepříznivou a nedořešenou. Dlouhodobé nedostatečné financování vysokého školství ohrožuje kvalitu vzdělávání, ohrožuje i výzkum a vývoj na vysokých školách. Vědecká rada UP podporuje požadavek ČKR, aby se rozpočet veřejných vysokých škol vyvíjel v nejbližších letech směrem k průměrné hodnotě podílu HDP v zemích OECD na úrovni 1,7 % (v současnosti v ČR na úrovni 0,8 %).

Pokud nebude naplněn slib MŠMT a dotace pro veřejné vysoké školy nebude pro rok 2002 zvýšena o 2 miliardy Kč, doporučuje Vědecká rada UP děkanům fakult UP, aby pro akademický rok 2002/2003 snížili počty přijímaných studentů v souladu s výší dotace z MŠMT.

-red-

K životnímu jubileu doc. R. Jelínka, CSc. (na snímku) uspořádaly ve středu 26. 9. v Divadle hudby společný seminář 3 x 0 (Olomoucké otolaryngologické odpovědi) a seminář univerzitního společenství pro studium hlasu a řeči ORL klinika LF UP a FNO a Ústav lékařské biofyziky LF UP, Katedra žurnalistiky FF UP a Katedra hudební výchovy PdF UP.

Foto -tj-

ČKR trvá na zvýšení dotace

Na mimořádném zasedání České konference rektorů, které proběhlo 26. 9. 2001 v Českých Budějovicích při příležitosti 10. výročí založení Jihočeské univerzity, bylo přijato následující usnesení: Česká konference rektorů se připojuje ke stanovisku předsednictva ČKR a shodně konstatuje, že jednání s premiérem, jež se uskutečnilo 25. 9. 2001, nepřineslo výsledek, který by řešil aktuální situaci financování veřejných vysokých škol, a trvá na svém požadavku zvýšení dotace veřejným vysokým školám na rok 2002 minimálně o 2 miliardy Kč. O vzniklé situaci budou členové ČKR informovat akademické senáty svých vysokých škol.

-red-

Tisková konference na UP

Univerzita Palackého uspořádala v úterý 2. 10. při příležitosti zahájení akademického roku 2001/2002 tiskovou konferenci, jíž se zúčastnili zástupci regionálních médií.

Prorektor doc. J. Luska informoval o výsledcích přijímacího a ubytovacího řízení; k ekonomické situaci vysokých škol se vyjádřila rektorka UP prof. J. Mačáková. Informovala o dosavadních výsledcích jednání ČKR s MŠMT a premiérem, které nevedly k žádným pozitivním výsledkům.

-ano-

• UDÁLOSTI • UDÁLOSTI • UDÁLOSTI •

Promováno 27 nových doktorů ze čtyř fakult UP

V úterý 25. 9. proběhly v aule Filozofické fakulty UP promoce absolventů doktorandského studia, při kterých byli promováni (v závorce uveden obor studia):
 – Lékařská fakulta UP: **MUDr. M. Adamus, Ph.D.** (chirurgické obory), **MUDr. P. Dobeš, Ph.D.** (vnitřní lékařství), **MUDr. J. Dostál, Ph.D.** (gynekologie a porodnictví), **MUDr. M. Fiala, Ph.D.** (vnitřní lékařství), **MUDr. P. Hamal, Ph.D.** (lékařská mikrobiologie), **MUDr. J. Chmelová, Ph.D.** (zobrazovací metody), **MUDr. M. Kamínek, Ph.D.** (zobrazovací metody), **Mgr. B. Kořístková, Ph.D.** (farmakologie), **RNDr. I. Matoušková, Ph.D.** (epidemiologie), **MUDr. P. Němečková, Ph.D.** (obor psychiatrie), **MUDr. E. Sovová, Ph.D.** (obor vnitřní lékařství), **RNDr. K. Šafářík, Ph.D.** (obor farmakologie), **MUDr. O. Šmakal, Ph.D.** (obor chirurgické obory);

– Pedagogická fakulta UP: **RNDr. M. Janu, Ph.D.** (obor pedagogika);
 – Filozofická fakulta UP: **PhDr. H. Bobáková, Ph.D.** (obor německý jazyk), **Mgr. J. Flajšar, Ph.D.** (obor anglická a americká literatura), **Mgr. S. Gester, Ph.D.** (obor německý jazyk), **Mgr. J. Matula, Ph.D.** (obor filozofie), **Mgr. S. Polášková, Ph.D.** (obor německý jazyk), **RNDr. E. Reiterová, Ph.D.** (obor pedagogická psychologie), **Mgr. P. Šaradin, Ph.D.** (obor filozofie), **Mgr. K. Tabery, Ph.D.** (obor teorie a dějiny literatury, divadla a filmu);
 – Přírodovědecká fakulta UP: **Mgr. A. Čelechovský, Ph.D.** (obor zoologie), **Mgr. J. Holinka, Ph.D.** (obor zoologie), **Ing. P. Pavlát, Ph.D.** (obor organická chemie), **Mgr. M. Sedlářová, Ph.D.** (obor botanika), **Mgr. I. Wiedermannová, Ph.D.** (obor organická chemie).

-red-

Soutěž o nejlepší www stránky českých vysokých škol

Po vzoru obdobných akcí v zahraničí, kde podobné soutěže probíhají již několik let, byl v červnu 2000 na celostátním semináři EUNIS-CZ přijat návrh na vyhlášení soutěže *Nejlepší www stránka univerzity v ČR*. Jejím cílem je motivace ke zvyšování úrovně vysokoskolářských internetových stránek jako *mocného informačního a prezentačního prostředku*.

Přihlášky přijímala do konce září čtyřčlenná hodnotící komise, kterou jmenoval výbor EUNIS-CZ. Členové komise vyhodnotí www stránky přihlášených účastníků, kterými mohou být české vysoké školy či fakulty, podle jednotlivých hodnotících kritérií do konce října 2001. Komise na svém zasedání do 15. 11. vyhodnotí výsledky a určí výsledky soutěže. Vyhlášení vítězů proběhne na výroční konferenci EUNIS-CZ. Vítězové obdrží osvědčení o dosaženém výsledku a finanční odměnu ve výši 20 000 Kč (1. místo), 10 000 Kč (2. místo) a 5 000 Kč (3. místo).

Na základě výzvy k účasti přihlásila do soutěže své www stránky <http://www.upol.cz> také Univerzita Palackého; současně navrhla i svého kandidáta do hodnotící komise – Mgr. D. Agnewa, redaktora internetových stránek UP.

Česká geografie v období rozvoje informačních technologií

Organizátoři konference požádali o přednesení úvodních referátů přední české geografie:

Fyzická geografie (J. Kalvoda, PřF UK Praha), *Globální prostorové datové projekty v současné geografii: Úloha GIS a kartografie* (M. Konečný, PřF MU Brno), *Úloha regionální geografie v současné geografii* (A. Vaishar, Ústav Geoniky AV ČR Brno).

Jednání v odborných sekcích byla zaměřena takto: *Fyzická geografie v období rozvoje informačních technologií* (11 referátů), *Socioekonomická geografie v období rozvoje informačních technologií* (21 referátů), *Školská geografie a rozvoj informačních technologií* (6 referátů). Při panelové diskusi bylo prezentováno 14 posterů. Workshopy se zabývaly tvorbou map pro výuku zeměpisu a navigačními systémy v geografii.

Závěrečný den konference byl věnován odborným exkurzím. Účastníci se mohli rozhodnout pro návštěvu CHKO Litovelské Pomoraví spojenou s exkurzí pivovaru Litovel, nebo Magistrátu města Olomouce – odboru územního rozvoje a plánování a Agentury pro rozvoj Střední Moravy.

Na konferenci se prezentovalo 107 účastníků, z toho osm ze Slovenské republiky (Univerzita Komenského Bratislava, Univerzita Mateje Béla B. B.). S výjimkou Katedry geografie PdF Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích byla zastoupena všechna univerzitní geografická pracoviště, Ústav geoniky AV ČR Brno, Sociologický ústav AV ČR, Magistrát města Ostravy, Plzně a Olomouce, Povětrnostní ústředí AČR, Odbor informací o území AČR, VÚ vodohospodářský TGM Brno, Krajský úřad Zlínského kraje, STAR 21 NETWORKS.

EUNIS-CZ je nezávislým zájmovým sdružením právnických osob, je politicky neutrální a nevynívá žádnou politickou činnost. Členem sdružení může být každá právnická osoba, která je činná v zavádění, rozvoji, řízení nebo používání informačních systémů na českých vysokých školách. Cílem sdružení je zejména podporovat výměnu názorů mezi vysokými školami, jejich výpočetními a informačními centry, katedrami a ústavy výpočetní techniky a informačních technologií.

Předsedou výkonného výboru EUNIS-CZ je prof. I. Vrana, DrSc. (Česká zemědělská univerzita Praha); zástupcem UP ve sdružení ENIS-CZ je RNDr. F. Zedník, ředitel Centra výpočetní techniky IC UP.

Podrobnější informace o sdružení EUNIS na jdete na adrese www.eunis.vsb.cz.

Od roku 1993 existuje Evropská organizace pro univerzitní informační systémy – EUNIS. Tato organizace sdružuje jednotlivé národní organizace s podobnými cíli jako má EUNIS-CZ. Podrobnější popis EUNIS, jejich cílů, struktur a aktivit najdete na serveru EUNIS <http://www.lmcp.jussieu.fr/eunis>.

-mav-

Dokončení ze str. 1

Konferenční jednání měla najít odpovědi mj. na tyto klíčové otázky: Jak proběhl proces adaptace geografů na možnost využívání geoinformačních technologií? Jak se jej podařilo zvládnout starší generaci geografů? Jak obohatily nové používané technologie jejich práci a kvalitu výzkumů? Uplatňují se tyto technologie ve všech geografických disciplínách? Je geograf využívající tradiční metody geografického výzkumu schopen konkurence? Musí dnešní geograf ovládat geoinformační technologie? Které? V jaké šíři? Změnil se systém přípravy budoucích učitelů – geografů?

Na závěrečném, hodnotícím plenárním zasedání bylo konstatováno, že některé otázky byly rámcově zodpovězeny, na řadu dalších bude třeba hledat odpovědi na připravovaných podobných konferencích. Nejbližší příležitost bude na XX. sjezdu České geografické společnosti v Ústí nad Labem v roce 2002. Jako důležité se jeví zlepšení připravenosti geografů, zejména učitelů, v oblasti každodenního rutinního používání informačních technologií. Jak řekl v závěrečném vystoupení prezident ČGS doc. I. Bičík, budoucnost české geografie je v rukou geografů samých. Je jasné, že bez moderních technologií ve výzkumu, výuce i v aplikacích to ale prostě nepůjde.

Detailní informace o konferenci lze najít na internetové adrese <http://www.upol.cz/resources/geography/>. Do konce roku 2001 bude vydán Sborník referátů na CD-ROM.

Doc. M. Vysoudil, CSc., vedoucí Katedry geografie PdF UP a předseda organizačního výboru konference
 Ilustrační foto - tj-

**ZPRÁVY, INFORMACE,
OZNÁMENÍ****Děkan Lékařské fakulty UP vypisuje
výběrové řízení**

na obsazení míst
 – odborného asistenta Porodnicko-gynekologické kliniky s úvazkem 0,3; kvalifikační požadavky: VŠ vzdělání lékařského směru, kvalifikační atestace v oboru porodnictví a gynekologie, zkušenosti a znalosti v oblasti psychologie a lékařské etiky, znalost anglického jazyka, předpoklady pro vědeckovýzkumnou činnost;
 – odborného asistenta Ortopedické kliniky s úvazkem 0,2; kvalifikační požadavky: atestace II. stupně v oboru, přednášková a publikační činnost, ukončené postgraduální studium Ph.D.;
 – dvou odborných asistentů nebo asistentů I. chirurgické kliniky, jedno místo bude obsazeno plným úvazkem a druhé úvazkem 0,1; kvalifikační požadavky: ukončené studium na LF, zájem o práci v oboru chirurgie, vítána atestace v oboru chirurgie, zájem o pedagogickou a vědeckou činnost, znalost angličtiny;
 – odborného asistenta III. interní kliniky; kvalifikační požadavky: atestace I. stupně z vnitřního lékařství, specializace v oboru nefrologie, předpoklady pro vědeckou a pedagogickou práci;
 – docentů a odborných asistentů Neurochirurgické kliniky s částečnými úvazky; kvalifikační požadavky: nástavbová atestace z neurochirurgie (habilitace), pedagogické schopnosti, znalost angličtiny;
 – odborného asistenta I. stomatologické kliniky; kvalifikační požadavky: ukončené VŠ vzdělání stomatologického směru, atestace I. stupně ze stomatologie.

Přihlášky doložené osobním dotazníkem, životopisem, fotokopii dokladů o kvalifikaci, přehledem vědecké a publikační činnosti zašlete do 30 dnů po zveřejnění v tisku na Děkanát LF UP, tř. Svobody 8, 771 26 Olomouc.

Doc. Č. Čihálek, CSc., děkan LF UP

Jazykovědné sdružení zve

Olomoucká pobočka Jazykovědného sdružení zve na přednášku *Syntaktická anotace textu v Českém národním korpusu*, kterou proslaví prof. P. Sgall, DrSc. (UK Praha) ve středu 10. 10. 2001 v 15 hod. v multimediální učebně (bývalý archiv UP), FF UP, Křížkovského 10. Úvodní slovo bude mít prof. M. Komárek, DrSc. Hosté jsou vítáni.

PhDr. B. Bednaříková, Dr.,
tajemnice olomoucké pobočky JS ČR**HABILITACE****Pedagogická fakulta UP**

Děkan a Vědecká rada PdF UP zvou všechny zájemce na habilitační přednášku **PhDr. Heleny Kolibové, CSc.**, odborné asistentky Katedry společenských věd Obchodně podnikatelské fakulty Slezské univerzity v Karviné, na téma *Pedagogické aspekty přechodu do pracovní komunity*.

Přednáška se koná v rámci habilitačního řízení v oboru pedagogika v průběhu veřejné části zasedání VR PdF UP dne **16. 10. 2001 ve 13.30 hod.** Jednání VR probíhá v aule PdF UP, přízemí hlavní budovy na Žižkově nám. 5. Předložená habilitační práce má název *Problematika přechodu absolventů terciárního vzdělávání do praxe v podmínkách trhu práce Severní Moravy a Slezska*.

Habilitační komise: prof. V. Kovářček (PdF UP Olomouc, předseda), prof. Z. Kolář (FF UK Praha), prof. V. Směkal (FSS MU Brno), doc. M. Váňová (PdF UK Praha), doc. V. Krebs (FNH VŠE Praha). Oponenti: prof. M. Prádka (PdF MU Brno), prof. G. Šmausová (Olomouc), doc. V. Krebs (FNH VŠE Praha), doc. J. Mrhač (PdF OU Ostrava).

-red-

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Děkan Lékařské fakulty UP vyhláší soutěž

o Cenu děkana LF UP

za nejlepší studentskou vědeckou práci za akademický rok 2000/2001.

Cena děkana LF UP se uděluje pregraduálním nebo postgraduálním studentům LF UP za práce v oborech:

- a) teoretické lékařské vědy,
- b) klinické lékařské vědy.

Práce předkládají jejich autoři v jednom vyhotovení ve standardní úpravě (pevně spojené listy) nebo ve formě separátního výtisku na Oddělení vědy a výzkumu Děkanátu LF UP do **19. 10. 2001**. Přihlášky je možno si vyzvednout tamtéž.

Komise jmenovaná děkanem LF UP předložené práce posoudí a vybrané práce navrhne děkanovi LF UP k ocenění.

Prof. V. Janout, CSc.,

proděkan pro záležitosti vědy a výzkumu LF UP

Přednášky Katedry botaniky PřF UP v zimním semestru

10. 10. RNDr. J. Sádlo, CSc. (Botanický ústav AV ČR Průhonice): O původu našich luk: jsou tak zcela sekundární, jak se traduje?

17. 10. RNDr. Z. Hradílek (Katedra botaniky PřF UP Olomouc): Hory a příroda Tan-Šanu (Tien-Shan).

24. 10. Mgr. K. Kočí (Katedra botaniky, PřF MU Brno): Znáte kostřavu ovčí? Okruh Festuca ovina v České republice.

14. 11. Mgr. M. Vosátka, CSc. (Botanický ústav AV ČR Průhonice): Ekofyziologie a aplikace mykorhizních hub.

21. 11. Mgr. B. Mandák, Ph.D. (Botanický ústav AV ČR Průhonice): Co určuje úspěšnost některých druhů rodu lebeda (Atriplex)?

Všechny přednášky probíhají v prostorách Přírodovědecké fakulty UP v Olomouci, ul. Šlechtitelů 11, hlavní budova, velký přednáškový sál (č. 501), vždy ve středu od 16.30 hodin.

Spojení: z Náměstí hrdinů (15.43), tržnice (15.47) či od Alberta (15.53; Hlavní nádraží) autobusem MHD č. 22 – výstup konečná stanice (Semptra).

-duch-

Cena klubu absolventů a příznivců UP

Klub absolventů a příznivců UP vyhláší soutěž pro pregraduální a postgraduální studenty UP v oblasti vědeckého výzkumu a bádání.

Podmínky soutěže: věk do 35 let včetně; publikace (separátní výtisk či xerokopie) nebo strojopis práce s potvrzením redakce časopisu o přijetí práce do tisku; publikace v impaktovaném časopisu je bonifikační; student UP je prvním nebo jediným autorem práce.

Oceněný autor práce obdrží odměnu 2000–3000 Kč. Cena Klubu bude předána rektorkou UP na slavnostním zasedání Vědecké rady UP v listopadu t. r.

Termín odevzdání přihlášek je **15. října 2001**.

Přihlášku s jediným výtiskem práce je nutno předat do uvedeného data, a to nejlépe osobně, doc. J. Schulzovi, CSc., Katedra historie FF UP, Křížkovského 10, 771 47 Olomouc, tel. 563 3243.

-kap-

Znáte humorné medicínské historky?

Nedávno se na pultech knihkupectví objevila útlá knížka prof. M. Slavětinského *Olomoucký Aeskulap se usmívá* (DANAL 2001, 66 str.). V současné době připravuje autor druhý díl a uvítal by příspěvky z oblasti medicínskému humoru. Kontakt: prof. M. Slavětinský, Víkova 13, Olomouc, 772 00.

-red-

UNIVERZITNÍ PRACOVISŤE INFORMUJÍ

Nejen „Číslo 5“, ale i OBD žije!

S touto drobnou parafrází v titulku bych rád seznámil více či méně zasvěcené uživatele tohoto programu, že „pořád se něco děje“ i když se o tom dosud málo mluvilo.

Ale k věci – především pro ty méně zasvěcené:

Osobní bibliografická databáze „OBD Pro“ je na naší univerzitě v provozu od dubna 1999 jako univerzální rešeršní a výzkovná databáze publikační činnosti. Umožňuje všem uživatelům (studentům i pedagogům) – jde o multilicenci – pracovat s efektivním nástrojem pro zpracování bibliografií bez ohledu na to, zda se jedná o evidenci vlastní publikační činnosti, došlých separátů, nebo rešerše z různých profesionálních databází. Ve třech základních modulech – Načtené citace, Čekárna a Knihovna – umožňuje program shromažďovat, zpracovávat a třídit bibliografické údaje. Program spolupracuje s textovým editorem Word, kde lze při sepisování odborných publikací kopírovat do textu požadované citace a nakonec vygenerovat seznam citované literatury podle zvoleného nebo osobně vytvořeného formátu. Jako výstupní formáty jsou textové soubory, seznamy, žádanky o separáty, žádanky o meziknihovní výpůjčku atd. V závěru práce lze bibliografické záznamy přesu-

nout do centrální databáze, která je složena ze samostatných publikačních čekáren a celouniverzitní knihovny. Odtud pak vedou výstupy do statistické a výzkovné části programu nebo jako prezentace na webovský vyhledávací publikační činnosti univerzity.

Valná většina dosavadních uživatelů má OBD spojeno s nepopulárním vykazováním publikační činnosti pro databázi Rady vlády pro vědu a výzkum – RIV. Při bližším seznámení s tímto programem však zjistíte, že program umí velmi účinně zpracovávat odborné rešerše téměř ze všech dostupných databází (např. Web of Science, Medline, Current Contents, Chemical Abstracts, Biological Abstracts), stejně jako ulehčit práci při sepisování odborného článku. Jeho množinové operace jsou velmi variabilní a jsou schopny filtrovat záznamy podle mnoha hledisek, která se stále rozšiřují.

Informace i s popisem instalace si můžete přičíst na adrese <http://www.ders.cz/obd/upol/>. Na základní stránce najdete podrobný návod k instalaci i aktuální o postupném rozšiřování programu. Položka „Dokumentace“ přináší bližší popis a možnosti programu, tlačítko „Download“ vám umožní zkopírovat si některé utility k programu včetně kompletního manuálu.

Pokud si nevíte rady nebo máte připomínky a náměty k programu, obraťte se přímo na mě – správce celého systému, protože jsem také hlavní kontaktní osobou pro jednání s producentem programu.

Aby byl univerzitní publikační server plně využit, uvážujeme o tom, že by tu mohly být také zveřejněny sborníky AUPO. Po vyřešení záležitosti souvisejících s autorským zákonem by bylo možno postupně prohlížet všechny sborníky od roku 1998. Další podrobnosti včetně rozšířené verze tohoto textu naleznete také na stránce Knihovny UP – <http://tin.upol.cz> pod položkou „Publikační činnost“.

RNDr. S. Rieger, CSc.,

vedoucí IS PřF a správce publikační činnosti
rieger@aix.upol.cz

Lékařská fakulta UP v číslech – rok 2000

Lékařská fakulta UP měla 45 ústavů a klinik, jiných pracovišť 8, pedagogických pracovníků 321 (fyzický počet), z toho 41 profesorů a 57 docentů.

Na třech studijních programech bylo 1 446 českých studentů a 392 cizinců. Absolventů tří studijních programů bylo 221, cizinců 36.

Z 19 programů Ph.D. byl největší počet studentů (11) v oboru buněčná a molekulární biologie. Doktorandů bylo celkem 293.

Přibylí 4 noví docenti, titul Ph.D., resp. CSc. získalo 12 pracovníků.

Na fakultě se řešilo 74 projektů, u 68 projektů byl pracovník fakulty hlavním řešitelem; 13 projektů mělo podporu GA ČR, 9 projektů bylo mezinárodních. Studenti pracovali na 45 projektech.

Pracovníci LF UP zorganizovali 43 vědeckých setkání; probíhala mezinárodní spolupráce s pracovišti ze 22 zemí.

V rámci programu *Socrates Erasmus* bylo 8 partnerství univerzit a do zahraničí (převážně do Velké Británie) vyjelo celkem 15 studentů a jejich souhrnný pobyt činil 83 měsíců.

Na pracovní cesty a pobyty v zahraničí bylo vysláno 367 pracovníků, z toho 212 na kongresy a konference; 12 pracovníků absolvovalo studijní a přednáškové pobyty v zahraničí.

Fakultu navštívilo 47 zahraničních hostů.

Z fakulty bylo publikováno 219 původních a souborných prací v českých časopisech a 45 v zahraničních. Ve sbornících vyšlo 40 příspěvků v tuzemsku a 4 v zahraničí. Krátkých sdělení a abstrakt bylo uveřejněno v českých časopisech 98, v zahraničních 104. Dále bylo vydáno 9 monografií, 56 kapitol v monografiích (obojí v češtině) a jedna kapitola v monografii zahraniční.

Prací v impaktovaných časopisech měla fakulta 55. Její pracovníci získali 2 patenty, připravili 1 výukový film a napsali 8 učebních textů. Na jednoho pracovníka v postavení profesora, docenta a odborného asistenta připadla v roce 2000 necelá jedna původní nebo souborná publikace v odborném časopise. Nejvíce původních a souborných publikací měla Dětská klinika LF UP (50). V renomovaných zahraničních časopisech vyšly např. původní práce prof. K. Indráka a spol. (*Blood*, IF 8, 782), prof. V. Šimánka a spol. (*Hepatology*, IF 7, 344), doc. M. Petřeka a spol. (*Am. J. Resp. Crit. Care*, IF 5, 491), prof. Z. Koláře a spol. (*J. Pathol.*, IF 3, 833), RNDr. M. Jarošové a spol. (*Leukemia*, IF 3, 562).

Z publikace *Přehled o činnosti za rok 2000, Facultas Medicinae UP*, pp. 133, vyd. Univerzita Palackého, Olomouc 2001, vybral

-mh-

Víte o tom?

Od dubna 1997 existuje „Sdružení Universitas Olomouensis“, jeho zakladateli a členy jsou právnické osoby Univerzita Palackého a Okresní hospodářská komora Olomouc. Účelem sdružení je podpora rozvoje vědy, výzkumu a výchovy v rámci UP a podpora transformace výsledků činnosti UP do praxe. Výkonovým orgánem je ředitel oprávněný rozhodnout o použití prostředků Sdružení pro uvedený účel v rámci stanoveného rozpočtu do výše 5 000 Kč v každém jednotlivém případě, použití vyšších částek schvaluje předseda Sdružení. Nehonorované funkce zastávají doc. J. Schulz, CSc. (předseda) a Ing. J. Pour (ředitel). Nejvyšším orgánem, který rozhoduje o činnosti Sdružení, je valná hromada zástupců jeho členů.

-red-

JUBILEA

Blahopřejeme!

Jako výraz ocenění předala rektorka UP prof. J. Mačáková zlatou medaili Za zásluhy o rozvoj UP přednostovi Ústavu histologie a embryologie LF UP prof. MUDr. Václavu Lichnovskému, DrSc. Při příležitosti jeho životního jubilea se tentýž den uskutečnilo na Teoretických ústavech LF UP také slavnostní přednáškové odpoledne.

-red-, foto -tj-

Z VĚDECKÝCH PRACOVÍŠŤ UP

O činnosti Ústavu lékařské biologie LF UP

Jedním z ústavů, který studentům Lékařské fakulty UP zajišťuje obecné biomedicínské znalosti, je Ústav lékařské biologie LF UP. O jeho činnosti jsem hovořila s přednostou Ústavu lékařské biologie **prof. RNDr. Karlem Lenhartem, DrSc.**

Mohl byste v krátkosti představit svou profesní dráhu?

Absolvoval jsem Přírodovědeckou fakultu MU v Brně, obor biologie a chemie. Ve své experimentální práci jsem se zaměřil na genetiku rostlin. V roce 1961 jsem nastoupil na Ústav biologie LF UP, kde pracuji dodnes. Přišel jsem v době, kdy přednostu ústavu prof. Hejtmánek vynikajícím způsobem rozvíjel studium dermatofytů a jiných patogenních hub. Studium genetiky dermatofytů mi přineslo mnoho radostí. V polovině 70. let jsme však v tomto oboru začali ztrácet své výsadní postavení (nedostatek peněz na výzkum, nemožnost cest do zahraničí). Protože jsem se vždy zajímal o populační genetiku, uvítal jsem možnost spolupráce s HLA laboratoří, kterou tehdy úspěšně vedla doc. Bártová. HLA antigeny hrají klíčovou roli ve specifické imunitní reakci člověka. S velkým zaujetím jsem se zabýval studiem vztahu HLA a nemoci, HLA genetické struktury populace aj. Tato problematika mě zajímá dodnes.

Před lety jsem ve spolupráci s matematikou pracoval na numerické taxonomii dermatofytů. Řada klíčových problémů, na které jsem narazil, nebyla v té době řešitelná: formální prostředky pro analýzu přirozeného jazyka ještě nebyly rozpracovány. Nyní ve spolupráci s odborníkem – logikem shrnujeme výsledky našich rozborů sémantiky jména v taxonomii, a to ve formě monografie, která je připravena do tisku.

Jste přednostou Ústavu biologie LF UP a zároveň vedete Centrum molekulární biologie a medicíny UP. Na jakých vědeckých úkolech v současné době pracujete?

V současné době se tady realizuje výzkumný záměr, jehož řešitelem je prof. Z. Kolář z Ústavu patologie, my jsme spoluřešiteli. V minulém roce nastoupil na náš Ústav RNDr. V. Divoký, který strávil řadu let na špičkových pracovištích v USA a který tu začíná rozvíjet studium problému rakoviny, a to z pohledu experimentální molekulární biologie. Toto zaměření je velmi perspektivní a do budoucna bych v něm viděl těžiště vědecké práce našeho ústavu.

Je samozřejmé, že profesní dráha vysokoškolského učitele není vystižena uvedením výzkumných okruhů. Jsou zde také úkoly pedagogické. Na Lékařské fakultě zajišťují pracovníci našeho ústavu přednášky a praktická cvičení z oboru lékařské biologie pro magisterské a doktorské studijní programy, pro anglicky mluvící studenty, pro bakaláře oboru léčebná rehabilitace a fyzioterapie. Dále je to řada výběrových seminářů, učební texty, výukové programy – a mnoho dalších činností.

Spolupracuje váš ústav také se zahraničními pracovišti?

Jistě, máme celou řadu zahraničních spolupracovníků. Ta starší linie výzkumu přinesla spolupráci s německými a polskými kolegy. Moje zaměření v oblasti HLA-antigenů vedlo ke spolupráci s prof. Mayerem z Vídně a s některými dánskými kolegy. V Dánsku jsem také strávil velmi užitečný půrok při studiu problematiky HLA-antigenů. Pokud jde o práci RNDr. Divokého, tak ta je přímo postavena na mezinárodní spolupráci, RNDr. Divoký má navíc určitý stálý úvazek ve Spojených státech.

Vy sám jste soudním znalcem ve věci sporného otcovství...

Nejsem přímo soudním znalcem, ale spolupracovníkem některých soudních znalců. Tato moje činnost vyplynula z již zmíněného zájmu o populační genetiku a o aplikaci matematických metod. U muže, který nebyl na základě laboratorních testů vyloučen, se stanoví pravděpodobnost otcovství. K výpočtu tohoto ukazatele je zapotřebí genetických informací. Teoretická analýza řady situací je z pohledu genetiky velmi zajímavá – i této oblasti jsem věnoval řadu publikací.

Práce znalců představuje výraznou pomoc soudcům: výsledky umožňují rozhodnout tak, aby verdikt byl co nejvíce fundovaný, nebo, chcete-li, co nejvíce spravedlivý. Tato oblast samozřejmě nepředstavuje „top science“, je to nicméně malý příspěvek k řádnému chodu věci lidských.

Jak se díváte na možnost určování pohlaví dítěte před početím?

Zde se jedná o možnost ovlivnění mužských pohlavních buněk v tom smyslu, že se bude preferovat buď subpopulace spermatozoidů nesoucích chromozom X, nebo subpopulace nesoucí chromozom Y. Zjednodušeně řečeno, jsou tedy tyto dva chromozomy důležité při určení pohlaví. V současné době je tato možnost teoreticky i technicky realizovatelná, v praxi se ale dosud neprovádí. Otázkou je, na kolik je tato záležitost společensky žádoucí, aby se tak v budoucnosti dělo univerzálním způsobem.

Kam se bude ubírat výzkumná činnost Ústavu biologie LF UP v budoucnu?

Ten, kdo navštívil Ústav biologie před rokem, by to dnes u nás nepoznal. Díky velkorysému přístupu vedení LF se náš ústav proměňuje do podoby skutečně moderního pracoviště s molekulární biologickým zaměřením. Budoucnost se bude rozvíjet z grantů, které má dnes náš ústav k dispozici. Je to především účast na výzkumném záměru „Molekulární aspekty vzniku, diagnostiky a léčby nádorů“. Dále jsou to granty, jejichž řešitelem je RNDr. V. Divoký: „Studium patogeneze akutních leukémií s přestavbou chromozomu 11q23“ (GACR), „Patofyziologie chronické myeloidní leukémie – buněčný a myší model choroby“ (IGA), „Molekulárně-biologické mechanismy dědičných poruch tvorby hemoglobinu“ (IGA), „Patofyziologie leukémie vyvolané onkogeny BCR/ABL a MLL/AFL“ (Liga proti rakovině). Z názvu těchto grantů je zřejmé, že těžiště výzkumu bude v oblasti molekulární patofyziologie hematologických malignit.

Rozhovor připravila

A. Novobilská

PŘEČETLI JSME ZA VÁS

Jiří V. Musil a kol.: Čtyři sborníky portrétů z olomouckých seminářů

Doc. J. V. Musilovi a kolektiv autorů (J. Langmeierovi, M. Malotínové, L. Mičkové, M. Musilové, J. Švančaroví a dalšími) se podařilo portrétovat přední osobnosti českého duchovního života, reprezentující teologii, filozofii, pedagogiku a psychologii a to nejen v dobách demokratických, ale i v obdobích zejména surového režimu nacistického a komunistického.

Sborníky mají velkou dokumentační cenu a smysl poučný i varovný. Bolestná věta kardinála Tomáška „Mrzí mne jedno, že jsem nemohl být s vámi ve všech různých kriminálech, rozuměl bych i tomuto zvrhlému režimu lépe“ nabádá k hlubokému zamyšlení.

Nelze také zapomenout na výrok Bohumila Konečného, který byl společně vězněn s Cyrilem Stejskalem a jenž v charakteristice chování dozorců vůči politickým vězňům prohlásil, že to byli „sadisté, krutí, neštipící se nejtěžších zločinů“. Křesťanská mravnost prostupující portréty ukazuje možnosti duchovního boje člověka se zlobnou mocí.

Prof. J. Hoskovec, CSc.,

Katedra psychologie FF UK Praha
(In: Čtvrtletní zpravodaj Československé psychologické společnosti, č. 47/2001)

ZPRÁVY, INFORMACE, OZNÁMENÍ

Klasická a kvantová interference

Společná laboratoř optiky UP a Fyzikální ústav AC ČR pořádají ve dnech **25. – 26. 10.** mezinárodní seminář *Klasická a kvantová interference*. Seminář se bude konat v Kongresovém sále SLO UP a FZÚ AV ČR, ul. 17. listopadu.

V program zazní popularizační referáty (O. Haderka: *Světlo – vlny nebo částice?*; Z. Hradil: *Kvantová pozorování aneb Co všechno lze vidět*; Z. Bouchal: *Co umí laserové paprsky?*; M. Hrabovský: *Statistické aspekty optické interference*; L. Jastrabík: *Nové optické materiály, senzory a optické technologie připraveny tenkých vrstev*), zvané referáty zahraničních hostů (S. Pasazio, H. Rauch, P. Facchi, N. Korolkova, G. Krenn, A. Mariano, M. Koniorczyk, Y. Hasegawa) a příspěvky pracovníků Výzkumného centra pro optiku.

Blíží informace jsou k dispozici na webové adrese <http://rco.upol.cz>.

-red-

Vzpomínka na oběti

Katedra psychologie FF UP pořádá pod záštitou děkana FF UP **ve čtvrtek 11. 10. od 10–11.30 hod.** v kině Metropol panelovou diskusi s názvem *Vzpomínka na oběti*.

Cílem setkání je připomenout měsíc od události, při níž zahynulo přes pět tisíc lidí, připomenout lidskou bezmocnost a lidské možnosti, solidaritu a slušnost, napomoci zpracování události, učinit za dost povinnosti, která vyplývá ze života ve společnosti.

Setkání je určeno studentům pomáhajících profesí (budoucím lékařům, psychologům, ošetřovatelům, speciálním pedagogům, právníkům) a dalším zájemcům. Koná se v rámci Týdne pro duševní zdraví.

Vedení FF UP děkuje Olomouckým kinům, s. r. o., za vzácné pochopení a bezplatné zapůjčení kina Metropol.

PhDr. B. Baštecká, Katedra psychologie FF UP

Čestné uznání rektorky UP

Rektorka UP ve snaze zvýšit prestiž vědecké práce na UP uděluje každý rok *Čestné uznání autorů vědeckých monografií*, a to autorům z řad zaměstnanců UP.

Výslovně jsou vyloučeny pro udělení Čestného uznání

- publikace populárně vědecké,
- učební texty a učebnice.

O zařazení předložených publikací do kategorie „vědecká monografie“ rozhodne grémium složené z proděkanů pro vědeckobadatelskou činnost všech fakult UP a prorektora pro vědeckobadatelskou činnost.

O udělení *Čestného uznání* může požádat každý zaměstnanec UP, a to tak, že zašle monografii, jejímž je autorem (nebo na níž se autorsky podílí jako v pořadí první autor) prorektorovi pro vědeckobadatelskou činnost spolu se žádostí do **19. října 2001**.

Čestné uznání obdrží autoři všech vědeckých monografií, které

- nesou vrocení daného kalendářního roku nebo
- nesou vrocení roku předchozího, pokud již *Čestné uznání* neobdrželi.

Čestné uznání předává rektorka UP na slavnostním shromáždění na konci každého roku.

-red-

Tai Chi

Ukázkové a zahajovací cvičení kursu taoistického Tai Chi pro začátečníky se koná v pondělí 8. 10. v 18 hod. v tělocvičně FTK UP v Neředíně. S sebou pohodlné oblečení a přezutí do tělocvičny. Pravidelný kurz začátečníků každé pondělí 16.30–18 hod. tamtéž.

-red-

PŘEDSTAVUJEME KANDIDÁTY NA FUNKCI DĚKANA PRÁVNICKÉ FAKULTY UP

Akademická obec Právnické fakulty UP navrhla na funkci děkana na další funkční období celkem 10 kandidátů: doc. J. Blahoš, DrSc., doc. J. Blažek, CSc., JUDr. M. Grossová, Ph.D., doc. J. Jelínek, CSc., JUDr. L. Lochmanová, Ph.D., JUDr. Mag.iur. M. Malacka, doc. P. Průcha, CSc., doc. JUDr. N. Rozehnalová, CSc., JUDr. V. Ševčík, JUDr. N. Šišková, Ph.D. Programy tří z navrhovaných kandidátů, kteří vyslovili s kandidaturou souhlas, uvádíme při příležitosti jejich prezentace uskutečněné na Právnické fakultě UP v úterý 2. 10.:

Programové prohlášení kandidáta na funkci děkana PF UP v Olomouci JUDr. Marie Grossové, Ph.D.:

V letošním roce si připomínáme 10. výročí od znovuoobnovení Právnické fakulty v Olomouci.

Za celé předcházející období si fakulta vydobyla své místo mezi fakultami téhož zaměření v našem státě. Má za sebou podmíněnou akreditaci a před sebou v roce 2003 akreditaci novou. K tomu, aby v této velice těžké zkoušce úspěšně obstála, je třeba věnovat pozornost nás všech již nyní, neboť se jedná o dlouhou a náročnou cestu.

Požadavky na akreditaci jsou zcela oprávněně velice přísné, protože v oblasti vysokého školství bojuje o „své místo na slunci“ mnoho nových vysokých škol a fakult s různými programy. Studium na Právnické fakultě UP, stejně jako na jiných právnických fakultách, je v naší společnosti velice žádané a poptávka dosud převyšuje nabídku.

Musíme se však také zamyslet nad skutečností, až budou tyto strany vyrovnané:

- Co nabídneme budoucím zájemcům o studium práva jiného než ostatní právnické fakulty?
- Co bude pro jejich budoucí růst potřebné?
- Co bude vyžadovat stále se měnící naše společnost?

Abychom v roce 2003 se ctí obstáli při akreditačním řízení, musí se již dnes každý z nás v rámci svých možností a schopností zamyslet nad skutečností, které mohou budoucnost fakulty ovlivňovat.

Pedagogická činnost a studium

Na PF se uskutečňuje organizačně dokonale zvládnutý magisterský studijní program v oboru právo a nyní je třeba v co nejkratším čase uvést do života kombinovaný bakalářský studijní program, ke kterému je třeba úspěšného akreditačního řízení.

Je nutné připravit podmínky k profilaci fakulty mezi ostatními právnickými fakultami, zejména je třeba využít nové legislativy a z ní vyplývajících podmínek pro budoucí působení v oblasti státní správy (např. zákon o státní službě, který stanovuje nové požadavky na kvalifikaci a další vzdělávání státních zaměstnanců).

V oblasti stávajícího režimu studia je nutné vnést do nároků na studenty také požadavek na samostatnost a odpovědnost v rámci studia.

Vzhledem k tomu, že většina našich posluchačů se bude v budoucnu právu věnovat spíše prakticky, a nikoliv v rovině akademické, je nezbytné, abychom tuto skutečnost náležitě reflektovali vhodnou modifikací současné podoby studia na naší fakultě, a umožnili tak posluchačům získat náležitý prostor, v rámci něhož by si mohli již během studia osvojit své teoretické vědomosti v praxi.

Naše stávající forma studia vychází spíše z tradice kontinentální, která klade důraz na důsledné plnění

povinností, kontrolu jejich dodržování mající spíše teoreticko-akademický charakter bez náležité vazby na právní praxi.

Ráda bych v této souvislosti obohatila nabídku studijního programu na naší fakultě jeho vhodnou modifikací také o prvky samostatnosti, seberealizace a odpovědnosti, které představují hlavní pilíře anglo-amerického přístupu. Vzhledem k tomu, že si uvědomuji přednosti i nedostatky obou výše uvedených studijních systémů, pevně věřím, že vhodnou kombinací jejich předností lze vytvořit takovou formu studia, která přispěje k lepší odborné přípravě a zvýšení konkurenceschopnosti našich současných a budoucích posluchačů při jejich působení v praxi.

Od 4. ročníku studia by studenti získali poměrně široký prostor pro svoji seberealizaci, neboť by kromě přípravy na jednotlivé zkoušky, státní závěrečné zkoušky a diplomovou práci neměli žádné další studijní povinnosti (např. nepovinné semináře). Věřím, že většina studentů by využila tento časový prostor k dalšímu praktickému prohlubování svých vědomostí. Na druhé straně by však nesli velkou odpovědnost za své vlastní rozhodování.

Ve svém dalším profesním životě absolvent fakulty nebude vysvětlovat, co a jak studoval, ale co umí a jakým způsobem je schopen nabyté vědomosti aplikovat v praxi. Tuto zkušenost a mnoho dalších jsem získala při svém pobytu na univerzitě v Cambridge, kde se tamnější studenti musí touto otázkou zabývat a rozhodnout se již v počátcích svého studia.

Neměli bychom také zapomínat na naše bývalé studenty – absolventy Právnické fakulty UP, náš zájem o ně by neměl končit předáním vysokoškolského diplomu. Měli bychom jim umět nabídnout pomocnou ruku již v počátcích jejich vstupu „do života“ a do zaměstnání nejen v rámci svých odborností a znalostí.

Vědecká a výzkumná činnost

To, co dělá vysokou školu vysokým učení, je vědecká tvůrčí práce. Oblast vědy a výzkumu tvoří spolu s výukou neoddelitelnou součást činnosti vědeckopedagogické práce komunity školy. Součástí aktivit vědecké a výzkumné činnosti by mělo být pořádání odborných seminářů, a to pracovníky fakulty (nebo ve spolupráci s jinými institucemi), aktivním přístupelem a účastí v grantové činnosti.

Velice významným úkolem pro naši fakultu je získání akreditace pro realizaci doktorského studijního programu a rigorozního řízení.

Mezinárodní spolupráce

Mezinárodní spolupráce je důležitým zdrojem inspirace pro pracovníky fakulty i studenty a v současném období integračních procesů je neodmyslitelným předpokladem dalšího rozvoje. Je třeba mezinárodní spolupráci v oblasti zahraničních styků realizovat různými formami, zejména účastí na mezinárodních konferencích, symposiích, seminářích a stážích, kde mají účastníci příležitost k získávání nových poznatků a výměně zkušeností v pedagogické a vědeckovýzkumné práci. Velice významná je i prezentace vlastních zkušeností, vědeckých názorů a v neposlední řadě i zapojení do mezinárodních programů.

Akademická obec

Zájem všech členů akademické obce o dění na fakultě by měl být mnohem vyšší, neboť je třeba si uvědomit, že se jedná o existenci, budoucnost a směr, kterým se bude dále fakulta ubírat, což by mělo být pro každého prioritní.

Akademický senát

V akademickém senátu PF jsem působila dvě volební období již v době svých začátků na Právnické fakultě UP. Za tuto zkušenost jsem velice vděčná, neboť jsem měla tu čest poznat práci, myšlení, odbornost, rozvážnost a v neposlední řadě i moud-

rost a lidskost svých kolegů – členů Akademického senátu.

Z těchto svých poznatků považuji za velice důležitou konkrétní spolupráci s vedením fakulty a děkanem, vztah na bázi partnerů se snahou o zapojení celé akademické obce do činnosti fakulty, jejímž reprezentantem Akademický senát je.

Jednotliví členové Akademického senátu by měli dobře a na úrovni prezentovat Právnickou fakultu UP v Akademickém senátu univerzity svou aktivní účastí na jeho zasedáních a dále odpovědnou prací v jednotlivých komisích.

Katedry

Velice významným úkolem je spolupráce všech kateder na přípravě stávajících a nových studijních programů vedoucích k profilaci fakulty mezi ostatními právnickými fakultami.

Dále je žádoucí prezentace jednotlivých kateder formou pořádání seminářů, konferencí a podobných akcí pro kolegy z jiných právnických fakult a samozřejmě i aktivní účastí na akcích pořádaných jinými fakultami.

Pedagogové

Pedagogové musí mít plnou odpovědnost za vykonávanou práci vůči studentům, spočívající nejen ve formě přednášek a seminářů, ale také jejich přítomností na fakultě v rámci konzultačních hodin. Měli by vychovávat studenty k větší odpovědnosti za jejich studijní výsledky, stavovskou čest a k hrdisti na svou alma mater.

Pedagogové prezentují svou práci i mimo fakultu publikační činností, členstvem v komisích, poradních orgánech (legislativní komise, VUŠC, obce, účast na konferencích, seminářích, stážích apod.).

Neměli by zapomínat na své starší kolegy – pedagogy, kteří byli jejich učiteli v počátcích působení na fakultě a předávali jim své znalosti a zkušenosti v zájmu dobré věci.

Zvyšování kvalifikace (Ph.D., docent, profesor), růst osobnosti v daném oboru, uznávané nejen v rámci naší fakulty a univerzity, ale i ostatních právnických fakult a univerzit, by mělo být pro každého pedagoga fakulty samozřejmostí.

V maximální míře je nutné se zapojovat do vědecké a grantové činnosti.

Ekonomika

Finanční situace ve vysokém školství je značně neutěšená, ale to všichni víme. Je třeba hledat další mimorozpočtové zdroje v rámci činnosti fakulty (např. pořádáním akcí pro další právní vzdělávání nejen odborné veřejnosti, bakalářské studium), kterými se získají nejen finanční prostředky, ale také prestiž celé fakulty.

Ke všem výše uvedeným úkolům, které souvisí s činností a existencí fakulty, neodmyslitelně patří a neměla by chybět mezi námi všemi vzájemná úcta k práci každého pracovníka fakulty, ať již se jedná o zaměstnance na nepedagogických úsecích, bez jejichž odpovědné a dobré každodenní práce by tato fakulta nemohla existovat, až po pedagogické pracovníky a v neposlední řadě i studenty fakulty.

Jsem přesvědčena o tom, že Právnická fakulta UP má plné právo na svoji existenci jako jedna z fakult univerzity a zaslouží si zvýšenou pozornost nás všech. Není to jen z důvodů existenčních, ale i pro památku našeho prvního děkana, docenta M. Liberdy, který se za pomoci vedení UP zasloužil o znovuoobnovení této fakulty, a také z úcty k práci všech současných zaměstnanců, jež v této započaté práci velice úspěšně pokračují, a to takovým způsobem, že se o naši fakultě ví nejen v rámci University Palackého v Olomouci.

Věřím, že realizace výše uvedených bodů přispěje k rozvoji naší fakulty a upevní její postavení v rámci všech právnických fakult.

PŘEDSTAVUJEME KANDIDÁTY NA FUNKCI DĚKANA PRÁVNICKÉ FAKULTY UP

Program budoucího rozvoje Právnické fakulty UP pro akademické období 2001–2004: JUDr. Mag. iur. Michal Malacka

Vážené členové akademické obce Právnické fakulty Univerzity Palackého!

Na jaře letošního roku byl následující volební program prezentován mou osobou jako záměr budoucího vývoje Právnické fakulty UP. Vzhledem k tomu, že tuto koncepci i nadále považuji za koncepci správnou a v hlavních oblastech bylo započato již s jejím naplňováním (zejména otázky odborných kurzů evropského práva, program vzdělávání ve spolupráci DU-Krems, jednání o výuce právní terminologie pro širokou veřejnost), předkládám jej nyní opětovně a záměrně v nezměněné podobě, ovšem v současné době již s reflexí v realitě a ve fázi jeho naplňování.

1. Restrukturalizace mechanismu vedení PF UP

1.1. Organizace vedení PF UP

V souladu s mechanismy fungujícími na západoevropských univerzitách je zapotřebí restrukturalizovat způsob činnosti vedoucích orgánů PF UP.

V rámci fakulty je potřeba výrazně rozšířit akademickou a vědeckou strukturu od struktury ekonomické.

Je nezbytné zajistit trvalé působení děkana PF UP v rámci koordinace činnosti orgánů fakulty, kde přebírá funkci koordinátora obou organizačních částí – vědecké a ekonomické; spolu s Akademickým senátem Právnické fakulty UP by měl děkan PF UP představovat její nejdůležitější orgán.

Děkan fakulty musí do budoucna zastávat kontrolní a manažerskou funkci, odpovědnou za plánování základní koncepce rozvoje fakulty a důsledné kontroly jejího dodržování. Zároveň musí představovat spojnicí mezi ekonomickou a vědeckou organizační strukturou.

V současné době je také velmi podceňována činnost a význam Akademického senátu PF UP. Tento orgán by měl představovat prostor pro názorovou platformu akademické obce PF UP a fungovat na základě principů demokratické reprezentace. Do oblasti této problematiky spadá také otázka vztahu akademické obce a fakulty jako instituce. Je nezbytné nutně posílit vědomí sounáležitosti členů akademické obce s Právnickou fakultou a jejich vzájemný vztah – tedy zajistit podmínky pro **dialog a vzájemný respekt**.

Rídící práce děkana fakulty by se do budoucna měla opírat o **rozsahově přesně vymezenou činnost** proděkanů pro studijní a pedagogické záležitosti, vědu a výzkum, organizaci a rozvoj, kteří by na úsecích své působnosti odpovídali za pozitivní rozvoj fakulty.

V rámci vedení fakulty je nezbytné nutně zabezpečit paralelní chod ekonomicko-personálního úseku. Zde je nutně zefektivnit činnost tajemníka fakulty, který by byl ve své funkci zodpovědný přímo děkanovi a do jehož kompetence by náležely otázky ekonomicko-správní a personální v rozsahu administrativy a údržby PF UP.

Tato struktura je již formálně nastíněna, ale z funkčního hlediska chybí PF UP organizační řád, přesně vymezené kompetence a zakotvení odpovědnosti, kterou jednotlivé orgány ponosou.

1.2. Děkan fakulty

Děkan fakulty jako její nejvyšší orgán představuje vrcholnou manažerskou a organizační funkci. Reprezentuje a zastupuje akademickou obec fakulty na půdě univerzity v rámci jejích organizačních struktur, kde hájí zájmy fakulty a její akademické obce. Dále reprezentuje fakultu v rámci vnitrostátních aktivit, ale také v zahraničních otázkách a projektových strukturách. **Spolu s Akademickým senátem PF UP** je jako nejvyšší orgán fakulty odpovědný za její vědeckou, vzdělávací a hospodářskou činnost. V této oblasti by měl být prvkem kontrolním a organizačním. Děkan Právnické fakulty UP by do budoucna měl koordinovat činnost Vědecké rady PF UP, jejímž je předsedou. Do pravomocí děkana fakulty náleží také jmenování proděkanů pro jednotlivé sféry činnosti PF UP.

1.2.1. Proděkaní PF UP

V činnosti proděkanů je nutné zabezpečit **efektivní činnost vědecké oblasti** a oblasti pro studijní a pedagogické záležitosti, zvláštní důraz musí být kladen na činnost proděkana pro organizaci a rozvoj, který spolu s proděkanem pro vědu a výzkum ponese hlavní odpovědnost za naplňování vědeckých a ekonomicko-organizačních programů PF UP.

a) Proděkan pro vědu a výzkum

Vzhledem k tomu, že hlavní náplní každé vysoké školy je především vědecká a vzdělávací činnost, je práce proděkana pro vědu a výzkum velice důležitou oblastí, čemuž musí odpovídat rozsah jeho kompetencí a aktivit, stejně tak jako vědecká fundovanost osoby, která tuto funkci vykonává. Do kompetence proděkana pro vědu a výzkum by měla především spadat činnost v oblasti grantové, činnost v oblasti rigorózního, postgraduálního a dalšího studia, kontrola a zabezpečování publikační činnosti, stejně tak **jako koordinace a zabezpečení činnosti Vědecké rady PF a jejich členů**. V koordinaci s děkanem PF UP by proděkan pro vědu a výzkum garantoval také nové organizovaný studijní program, blíže zmiňovaný v bodě 1.2.1. c).

b) Proděkan pro studijní a pedagogické záležitosti

Proděkan pro studijní a pedagogické záležitosti ve své vlastní kompetenci řídí a vede činnost studijního oddělení a odpovídá za jeho řádný chod. Mimo organizování výuky v rámci studijního plánu je nutně koordinovat spolupráci proděkana pro studijní a pedagogické záležitosti s proděkanem pro vědu a výzkum a s Vědeckou radou PF.

Velice významným faktorem je spolupráce proděkana pro studijní a pedagogické záležitosti s Akademickým senátem PF UP ve vztahu ke studentské části akademické obce a v souvislosti s výše zmiňovanou problematikou efektivního dialogu.

Do kompetence proděkana pro studijní a pedagogické záležitosti spadá organizace přijímacího řízení a odpovědnost za jeho řádný a legální průběh. Tyto zmíněné oblasti je potřebné zefektivnit a podpořit, což neznamená, že zůstanou opomenuty i jiné oblasti kompetence proděkana pro studijní a pedagogické záležitosti, jako například organizování státních závěrečných zkoušek.

c) Proděkan pro organizaci a rozvoj

Do kompetence proděkana pro organizaci a rozvoj by v budoucnu měla náležet podpora, organizace a rozvoj aktivit PF UP souvisejících s jejím hlavním posláním, ale také aktivit směřujících nad jeho rámec. Mimo interní fakultní normotvorbu bude proděkan pro organizaci a rozvoj zabezpečovat v koordinaci s děkanem činnost směřující k zabezpečení aktivit jdoucích nad rámec hlavního poslání PF UP a ve své podstatě přinášejících finanční efekt umožňující dostatečnou podporu vědecké činnosti na Právnické fakultě UP. Za účelem vytvoření fungujícího mechanismu efektivních nad rámecových aktivit je potřebné vytvořit či restrukturalizovat pracoviště odpovídající a koordinující následující činnosti:

– organizace a zabezpečení školení, zejména v rámci státní správy, Advokátní komory ČR a Komory daňových poradců ČR, přičemž je nutně z výše zmiňovaného pracoviště vytvořit **fungující školicí**

středisko, které by zabezpečovalo nejen adekvátní školicí servis, ale také přísun finančních prostředků na PF UP;

– do aktivit spadajících pod činnost tohoto centra bude dále náležet školení v oblasti pracovního práva, bezpečnosti práce, práva EU – ve spolupráci s **Evropským dokumentačním centrem** a Katedrou mezinárodního práva; dále zabezpečování a organizace jazykových kurzů v jazyce anglickém, německém, francouzském v oblasti právní a odborné terminologie pro širokou veřejnost ve spolupráci s Katedrou jazyků PF UP;

– v kontextu přístupnosti odborné literatury studentům a pracovníkům PF UP je nezbytné nutně v rámci kompetence proděkana pro organizaci a rozvoj zabezpečit a vytvořit podmínky pro vytvoření a **etablování prodejny právní a odborné literatury na půdě PF UP**;

– v rámci činnosti proděkana pro organizaci a rozvoj bude potřebné vytvořit fungující **kooperaci s absolventy PF UP** se zvýrazněním jejich podílu na zabezpečování výše uvedených aktivit;

– v rámci rozvoje klinických metod výuky práva bude jistě vhodné skloubit přípravu studentů PF UP na budoucí povolání s poradenskou činností v podobě právní kliniky; v této souvislosti je do budoucna potřebné navázat spolupráci s fundovanými odborníky v oblasti advokacie.

d) Proděkan pro zahraniční styky

V rámci reprezentace Právnické fakulty UP v zahraničí, jejího zapojování se do mezinárodních vědeckých programů a institucí, stejně tak jako podpory a sledování evropské integrace, bude veškerá činnost s touto oblastí související spadat do pravomocí a kompetence děkana PF UP.

V rámci zahraničních aktivit je nutně dále podporovat a strukturálně zabezpečit vydávání mezinárodního právnického časopisu „**International Law Review**“ v kooperaci s Katedrou jazyků, Vědeckou radou, proděkanem pro vědu a výzkum a zahraničními partnerskými institucemi.

Vzhledem ke specifické profilaci Právnické fakulty UP v Olomouci a jejímu budoucímu vývoji z hlediska její akreditace bude v rámci zahraničních aktivit děkana kladen důraz na zabezpečení a organizaci speciálního studijního programu, organizovaného ve spolupráci s KFU Graz a DU Krems, který by při úspěšné realizaci umožňoval studentům Právnické fakulty UP získat po jejím absolvování titul MAS – European Integration. V souvislosti s tímto programem se Právnické fakultě UP nabízí výrazný prostor pro přísun finančních prostředků ze zdrojů EU.

V rámci využití podpůrných fondů a aktivit EU budou organizovány zahraniční stáže jazykově vybavených studentů ve Velké Británii, Německu, Rakousku a Francii v souvislosti s European Credit Transfer System (ECTS). Zahraniční stáže, lépe řečeno jejich nabídky, budou zabezpečovány také pro pedagogické pracovníky fakulty s možností jejich dalšího akademického růstu.

1.3. Akademický senát Právnické fakulty UP

Akademický senát Právnické fakulty UP by měl v budoucnu představovat reprezentativní orgán akademické obce PF UP, čemuž by mělo odpovídat nejen jeho složení, ale také činnost směřující k oživení zájmu o děni na půdě PF UP ze strany členů jak studentské, tak také pedagogické části akademické obce.

V tomto směru je nutně zavedení výraznější prezentace činnosti AS PF UP směrem k akademické obci fakulty. Je nutně, aby senátoři akademického senátu zastávali své funkce v duchu jejich účelu, což s sebou nese snahu o zvýraznění zájmu o děni na PF UP nejen ze strany zaměstnanců, ale také z řad studentů.

Je nutně zabezpečit častější svolávání akademické obce fakulty, které musí předcházet výrazná výzva k účasti na ní. Touto otázkou lze řešit veřejnými zasedá-

PŘEDSTAVUJEME KANDIDÁTY NA FUNKCI DĚKANA PRÁVNICKÉ FAKULTY UP

Programové prohlášení k volbám na funkci děkana PF UP – JUDr. Naděžda Šišková, Ph.D.:

Právnická fakulta Univerzity Palackého, jež právě letos vstupuje do dalšího desetiletí své existence, je zcela logicky konfrontována jak s nutností hodnocení svého dosavadního působení, tak i se zamyšlením se nad možnými cestami dalšího vývoje.

Retrospektivní pohled na činnost fakulty poskytuje bohužel ne příliš potěšující obraz a ve stávající podobě nedává mnoho optimismu při vyhlídkách do budoucna.

Právě proto a právě teď je správný čas pro zahájení nutných změn, které zajistí nejen „přežití“ fakulty do další akreditace, ale umožní tomuto celku stát se skutečně dynamicky se rozvíjejícím střediskem nejen vzdělání, ale i vědy.

Za tímto účelem je nutno:

1. Aktivně se zapojit do vědeckého života jak v ČR, tak i v zahraničí; organizovat a participovat na pořádání konferencí, seminářů, workshopů, „kulatých stolů“, letních škol atd., zejména se zahraniční účastí, včetně vydávání sborníků příspěvků.

2. Posílit katedry, jež tvoří centra odbornosti v té které specializaci, a to cestou rozšíření jejich pravomocí, větší autonomizace a samostatného rozhodování v příslušných záležitostech.

3. Usilovat o zefektivnění spolupráce mezi jednotlivými katedrami a odbornými pracovišti jiných univerzit, jak v rámci ČR, tak i v zahraničí. Z těchto aktivit musejí vyzejt konkrétní výstupy ve formě výzkumů,

vědeckých prací, učebnic, sborníků, společných poznatků k výuce atd.

4. Rozvíjet mezifakultní součinnost v rámci Univerzity Palackého za účelem řešení multidisciplinárních výzkumných projektů a zkvalitnění výuky.

5. V duchu Boloňské deklarace zajistit, aby studenti studovali alespoň jeden semestr na zahraničních univerzitách v rámci EU prostřednictvím grantů a dalších získaných prostředků (TEMPUS, SOCRATES, ERASMUS, JEAN MONNET, atd.)

6. V návaznosti na studijní pobyty v zahraničí a s ohledem na harmonizaci studijních programů a vzájemné uznávání dokladů o dosaženém vzdělání usilovat o získání titulů, diplomů, osvědčení atd. na zahraničních školách.

7. Podpořit mobilitu učitelů (především mladé generace), za účelem získávání zkušeností na zahraničních pracovištích, která jim umožní sbírat poznatky a materiály a poskytnou komparativní pohled na řešení výzkumných problémů, což je nezbytné pro kvalifikační růst.

8. Vytvořit a uplatňovat motivační systém v hodnocení akademických pracovníků.

9. Úspěšně absolvovat akreditační řízení magisterského programu v oboru právo.

10. Rozšířit nabídku studijního programu včetně jeho diverzifikace; v souladu se záměrem MŠMT podpořit inovační aktivity cestou zavedení nového bakalářského programu, zejména formou distančního studia.

11. Vytvořit podmínky a splnit předpoklady pro získání akreditace přínejmenším jednoho postgraduálního programu (např. v oboru mezinárodního a evropského práva).

12. Zabezpečit získání nových docentů a profesorů z řad renomovaných odborníků z ČR (Akademie věd) a ze zahraničních univerzit; vytvořit podmínky a zajistit všestrannou podporu pro habilitaci vlastních pedagogických pracovníků.

13. Umožnit učitelům a akademickým pracovníkům využití tvůrčího volna předvidaného vysokoškolským zákonem pro účely přípravy doktorských a habilitačních prací.

14. Poskytnout studentům možnost specializace a prohlubování znalostí ve vybraných oborech s ohledem na budoucí uplatnění v praxi (např. specializace právo pro kariérní diplomaty ve spolupráci s Diploma-

tickou akademií Ministerstva zahraničí ČR); v úvahu pochopitelně přicházejí i další specializace garantované jednotlivými katedrami PF.

15. Postupně zavádět výuku jednotlivých odborných předmětů v cizích jazycích a touto cestou vytvořit předpoklady pro přípravu ucelených cizojazyčných výukových programů.

16. Zajistit možnost získávání právní praxe pro studenty ještě během jejich studia cestou příslušné spolupráce s justičními orgány a orgány státní správy.

17. Podporovat účast studentů na vědeckém životě cestou pořádání studentských vědeckých konferencí a také publikování nejúspěšnějších studentských prací, včetně organizace soutěží a udělování cen.

18. Rozvíjet aplikační dovednosti studentů zejména formou účasti na simulovaných soudních procesech, soutěžích typu „Moot Court“ atd., jak v rámci fakulty, tak i na jiných fakultách (v ČR i v zahraničí).

19. Pohotově reflektovat společenské změny a s ohledem na vývoj pracovního trhu posílovat výuku těch předmětů, které budou mít zvláštní význam v praxi (např. ekonomické obory se zřetelem na mezinárodní dimenzi).

20. Napomáhat absolventům v umístění na trhu práce, poskytovat jim poradenské služby, monitorovat jejich profesní dráhu a usilovat o to, aby studenti i po ukončení studií rádi udržovali kontakty se svou alma mater.

21. Rozvíjet všestranné kontakty s významnými institucemi v regionu – krajským úřadem, městským úřadem, vrchním soudem, okresním soudem, vrchním státním zastupitelstvím a okresním státním zastupitelstvím atd.

22. Fakulta se musí stát významným centrem zvyšování právního vědomí v regionu zvláště ve vztahu ke státní správě; v této souvislosti musí být využity všechny možnosti, jež poskytuje zázemí fakulty včetně Evropského dokumentačního střediska.

23. Konečným cílem je, aby se fakulta stala uznávanou a renomovanou vzdělávací institucí a významným centrem vědeckého života schopného úspěšně konkurovat obdobným pracovištím v ČR a v zahraničí.

P. S. Předkladatelka tohoto programu je připravena habilitovat se v oboru mezinárodního práva začátkem zmiňovaného volebního období.

Dokončení ze str. 7

ními AS PF UP, kde je nutno dát prostor názorům studentů a vědeckých pracovníků. Připomínky a podněty musí být reflektovány a neměly by zůstat bez řádné odpovědi či řešení problémů. V tomto kontextu je vhodné prohloubit spolupráci AS PF UP s proděkanem pro studijní a pedagogické záležitosti.

Zároveň je nutně upozornit studentskou část akademické obce na negativní důsledky jejího nezájmu o činnost Akademického senátu PF a důsledky neúčasti na jeho aktivitách, zejména volbách do Akademického senátu. Akademický senát PF UP představuje prostor pro výše zmiňovaný dialog a zároveň ohraničuje možnosti studentů ovlivnit chod PF UP.

1.4. Struktura a vedení kateder

Strukturální organizace Právnické fakulty UP je z hlediska vzdělávacího procesu v současné době rozdělena do kateder, které představují určitou alternativu v praxi užívanou zahraničními vysokými školami, kde je vzdělávací proces garantován příslušnými instituty. Přitom je nezbytné, aby v čele kateder či institutů stáli odborníci na právní odvětví, jež jsou jednotlivými katedrami zastřešeny.

Z hlediska vedení kateder je nutně nastolit trend sledování a kontroly dodržování vědeckého růstu jejich jednotlivých členů, důsledného odměňování plnění programů vědeckého růstu a současně podpo-

rování a také odměňování publikační činnosti členů jednotlivých kateder.

Koordinační činnost vedení kateder a vedení PF UP bude náplní zasedání Kolegia děkana, která budou probíhat v pravidelných měsíčních intervalech. Jedenkrát za semestr se seje Kolegium děkana na zvláštním zasedání, kde bude hodnocena publikační činnost v rámci jednotlivých kateder a vědecký růst členů těchto kateder; výsledky tohoto hodnocení budou vedením fakulty zohledňovány v systému odměňování hodnocených pracovníků.

Vedoucí kateder budou odpovídat děkanovi fakulty za vědecký růst členů svých kateder a podporu jejich publikační činnosti, přičemž musí přispívat svým působením v rámci kateder k zamezení odlivu asistentů a odborných asistentů do praxe. V případě pozitivního hodnocení vedení jednotlivých kateder bude tato skutečnost adekvátně zohledňována na výše zmiňovaných semestrálních kolegiích.

2. Akreditace Právnické fakulty UP v Olomouci

Nové akreditační řízení vztahující se k činnosti Právnické fakulty UP bude probíhat v souladu s rozhodnutím Akreditační komise MŠMT ČR v roce 2003. Je mylné se domnívat, že bude Právnická fakulta UP v Olomouci pozitivně hodnocena, aniž by splnila veškeré podmínky pro úspěšné akreditační řízení vtyčené Akreditační komisí MŠMT ČR. Je bezpodmínečně nutné představit a doložit program, vedoucí

k oprávněné a uznávané existenci čtyř právnických fakult na území ČR, z něhož by bylo možné dovozovat specifické a vysoce ceněné postavení Právnické fakulty UP v Olomouci. Opakovaně je tedy nutné konstatovat:

a) nejdůležitějším posláním Právnické fakulty UP zůstává rozvoj právní vědy a výuky práva;

b) v rámci evropské integrace a evropských struktur je mimořádně důležité zakotvit Právnickou fakultu UP do nadnárodní sítě vzdělávacích institucí;

c) velmi potřebné je zakotvení a zhodnocení vědecké činnosti pracovníků PF UP v rámci sektoru ústředních orgánů státní správy, legislativní činnosti a podpora jejich členství v poradních grémiích a vědeckých institucích;

d) pro podporu vědecké činnosti a pedagogických aktivit je nutné získávat finanční prostředky z alternativních zdrojů.

Oprava

Omlouváme se v této souvislosti za nesprávný údaj uveřejněný v Žurnálu UP č. 2, str. 1, kde jsme na základě neúplných podkladů chybně uvedli počet a některá jména navržených kandidátů.

Redakce ŽUP

ZKUŠENOSTI ZE ZAHRANIČÍ**Výzkum chování bobra v USA**

RNDr. Vlastimil Kostkan, Ph.D., působí na Katedře ekologie PfF UP, kde přednáší ekologii živočichů, ochranu přírody, management chráněných území a ochranu zoogenofundu. Od dubna do října roku 2000 pobýval na State University of New York, jejíž jednotlivé fakulty se nacházejí na sedmi místech státu New York. RNDr. V. Kostkan hostoval na College of Environmental Science and Forestry ve městě Syracuse v blízkosti jezera Ontario. Důvodem, proč si zvolil právě tuto školu, bylo její biologicko-ochranné zaměření, které má společné s Katedrou ekologie PfF UP. Početem vyučujících a studentů je však tato škola mnohonásobně větší, přibližně jako celá Přírodovědecká fakulta UP.

Pobyt mu financovala Fulbrightova komise jako výzkumný grant, přičemž RNDr. V. Kostkan musel absolvovat tříkolové výběrové řízení, které začalo v září 1998. V té době již spolupracoval na společném výzkumném projektu s prof. Müller-Schwarzem z College of Environmental Science and Forestry. Cílem pobytu byl především terénní výzkum zaměřený na porovnání některých typů chování bobra kanadského a bobra evropského. Tyto druhy jsou geneticky odlišné, ale chováním v přírodě téměř identické. Tento model chování je tedy možné aplikovat na naše podmínky, kde je bobra vysazen teprve deset let a zatím není známo, jak se budou projevovat poměrně silné zásahy, které v přírodě způsobuje. RNDr. V. Kostkan měl možnost pracovat v lokalitách, kde již bobra žije ve stabilizovaných podmínkách.

Na rozdíl od Evropy má výzkum chování bobra v USA a Kanadě dlouholetou tradici; na toto téma tam vychází řada publikací. Jak uvedl RNDr. V. Kostkan, tento pobyt mu umožnil setkat se s významnými

odborníky věnujícími se zmíněné problematice. Výzkum přinesl zajímavé porovnání jak výsledků, tak použitých metod. Kromě toho RNDr. V. Kostkan kontaktoval pracoviště Státní ochrany přírody státu New York a informoval se o soužití člověka a bobra. Bobra člověku místy škodí tím, že staví hráze na vodních tocích a voda zaplavuje lesy a pozemky, nebo naopak hrabe nory v hrázích a narušuje vodohospodářská díla. Americká Státní ochrana přírody vydala několik příruček s radami, jak tomu předcházet, a poskytuje je zemědělcům a lesníkům, kterým rovněž pomáhá při kompenzaci případných škod. Podobnou publikaci se chystá vydat i naše Ministerstvo životního prostředí, s nímž RNDr. V. Kostkan spolupracuje.

Ve výuce zaujal RNDr. V. Kostkana systém terénních praxí z biologie a ekologie. Během svého pobytu strávil čtrnáct dní na univerzitním pracovišti Cranberry Lake Biological Station v oblasti Adirondack Mountains. Stanice je zcela samostatně fungující jednotkou a disponuje několika speciálně zaměřenými laboratořemi, počítačovou učebnou na zpracování dat a malou knihovnou. Přestože je stanice dostupná pouze lodí, má internetové spojení. Čtrnáctidenní kurz, včetně ubytování a stravy, si studenti hradí sami – vyjde je na 1 400 dolarů. Studenti se na pobyt asi měsíc dopředu intenzivně připravují. Každý má individuální projekt, který v terénu plní. Pobyt je proložen několika schůzkami, kde se studenti vzájemně informují o průběžných výsledcích. Kurz je zakončen konferencí, kde se data publikují ve formě přednášek a posterů. Posluchači jsou tedy od počátku studia vedeni k samostatné vědecké práci. To považuje RNDr. V. Kostkan za velký klad amerického vysokéhoškolského systému.

Odchyt mláďete bobra kanadského na Cranberry Lake Biological Station, Adirondack State Park, New York, USA.

Foto archiv V. Kostkana

Zaznamenala A. Novobilská

ANKETA**Proč jste se rozhodl/a pro dráhu univerzitního pedagoga?**

(Dokončení)

Baví mne vědecká práce a výzkum; výuka a příprava studentů s tím v mém oboru (biochemie) úzce souvisí.

Doc. I. Frébort, CSc., Ph.D., Katedra biochemie PfF UP

Moje odpověď na tuto otázku není jednoduchá ani jednoznačná, ani vyčerpávající. Dovedu si představit, že bych mohl vykonávat i jiné zaměstnání. Nemohu říci, že mým zájmem bylo vždy trávit jen čas v učebnách a vychovávat mládež. To přináší až práce sama. Přiznám se, že původní důvod mého rozhodnutí byl spíše osobní a sobecký. Chtěl jsem vykonávat zaměstnání, které by mne bavilo a bylo prestižní, mohl bych ho mít i jako koníčka, dostatečně by mne motivovalo a inspirovalo, dokázal bych se v něm realizovat a nenudit se. To vše pedagogická práce splňuje. Svého času také představovala trochu jistější zaměstnání než vědecká práce v některých výzkumných ústavech.

V mém případě hrála roli ještě náhoda a shoda okolností a také určité povahové rysy. Náhodné bylo, že jsem mohl hned po ukončení studia pokračovat na téže katedře, kde jsem vystudoval v aspirantském studiu (pro získání hodnosti CSc.) a poté se naskytla možnost být dále na katedře zaměstnan (Katedra chemické fyziky na MFF UK v Praze). Podařilo se mi poté (v roce 1980) přejít na Palackého univerzitu na právě založený velmi příbuzný obor. Nebyl jsem tedy nucen hledat jiné zaměstnání.

Mým některým povahovým rysům právě pedagogická práce vyhovuje. Jde například o trochu přehnanou, až rozptýlenou zvědavost, o snahu pochopit principy jevů v nejrůznějších oblastech přírody a života, o jistou potřebu diskuse těchto otázek, potřebu měnit druh a styl práce. Z tohoto hlediska mne právě na pedagogické práci baví některé její typické rysy. V mém případě jsou dále uvedené charakteristiky dány také povahou oboru. Jde o hraniční obor mezi několika oblastmi – o biofyziku. Které hlavní charakteristiky práce univerzitního učitele to podle mne jsou?

1. Pestrost. Univerzitní učitel provádí výzkumnou činnost se všemi jejími stránkami (žádost o granty, řešení projektů, nákup zařízení, psaní publikací, účast na konferencích apod.), provádí pedagogickou činnost většinou ve všech podobách (přednášky, semináře, praktická cvičení, vedení diplomových a doktorských prací, zkoušení, psaní skript apod.), část pracovního času tráví organizací pedagogického a odborného života (organizace seminářů a konferencí, dohadování učebních plánů, kontakty s externisty atd.atd.). Jezdí na služební cesty po republice i do zahraničí. Určitě se nenudí, práce v žádném případě není jednotvárná.

2. Širka záběru. Při přípravě výuky se snažím získat mnohem větší přehled o dané problematice a o příbuzných tématech než při úzce zaměřené odborné práci. Zajímá mne tedy dění v biologických systémech od molekulární úrovně až po celé ekosystémy, metodické přístupy, samozřejmě především z fyzikálního hlediska. Domnívám se, že široký záběr znalostí je právě pro vysokoškolskou pedagogickou práci vhodný. Umožňuje prezentovat vyučovanou látku v širších souvislostech, doufám, že tím i zajímavěji. Takové širší studium je přímo fascinující, kolik různých mechanismů a dějů probíhá a na jakých principech, kolik lidského důmyslu je uloženo v metodikách a modelech. Na druhé straně je žádoucí, abych jako člen různých státních zkušebních komisí měl co nejširší znalosti a mohl zodpovědně zkoušet. Jsem trochu odpůrcem striktního dělení oborů např. na biofyziku, biochemii, molekulární biologii a buněčnou biologii. Důležitější je podle mne dělení na studované procesy nebo struktury a komplexní pohled.

V. Remeš

Dokončení na str. 10

Diskuse, názory, ohlasy**Telefony jako za komunismu?**

Když jsem nastoupil jako doktorand na Katedru zoologie, pokládal jsem za samozřejmé, že mám v kanceláři telefon, kterým mohu volat kamkoliv v ČR. Bylo mi ale trochu divné, že nemohu volat do zahraničí. Jak jsem poznal později, měl jsem ještě štěstí. Někteří pracovníci katedry se mohli dovolat dokonce jen po univerzitě, nikoli mimo ni. Pokládal jsem tento systém za rudiment komunistické éry a očekával jsem, že při nedávném přečíslování telefonů na PfF všichni dostanou možnost volat kamkoliv. Ale to jsem se mylil. Opět se udělovaly rozsahy volání podle nějakých nejasných pravidel v uzavřených sekretariátech univerzitní chobotnice a z vlastní zkušenosti vím, že šikovným lobbíngem se šlo dostat o kategorii výš (např. z univerzitního okruhu na městský, z městského na meziměstský apod.).

Je pochopitelné, proč tomu tak bylo. Kdyby všichni dostali možnost volat kamkoliv za peníze univerzity, zneužívalo by se masově tohoto systému pro osobní hovory a podobně, až by byl neudržitelný a neufinan-

covatelný. To je klasický příklad jevu nazvaného tragédie obecních pastvin. Jedno řešení, kterému říkám komunistické a které přijali naši představení, je omezit přístup jedinců k telefonům. Vychází ze socialistického přesvědčení, že občan (zde zaměstnanec) se musí řídit a usměrňovat, aby něco neprovedl. Druhé řešení, demokratické, je dát nám svobodu (tzn. volejte si kam chcete), ale zároveň odpovědnost za ni (tzn. platte). Jinými slovy – každý z nás by měl mít možnost telefonovat kamkoliv, ale měl by si svoje telefonáty platit. Pokud je pracovník aktivní a šikovný, má granty a náklady na telefon by si mohl dát do grantových nákladů (něco podobného funguje v AV ČR), pokud je neschopný, má smůlu a musel by platit z vlastní kapsy.

Je smutné, když s člověkem zacházejí jako s nesvéprávným, o to smutnější, pokud to vede k takovým koncům, že musíte kvůli každému meziměstskému hovoru běžet z kanceláře do budky. A nakonec jen pro ty, kdo by chtěli tvrdit, že tento návrh je technicky nerealizovatelný: my máme v kanceláři povoleno volat po městském okruhu – když potřebuji volat meziměstě, volám přes Kartu X ČESKÉHO TELECOMU za svoje peníze – a opět, pokud jsem schopný, můžu si jí dát do grantových nákladů, pokud grant nemám, mám smůlu...

Člověk je o vědě poučen, jinak řečeno je vědně gramotný, má-li postačující základy ve znalostech o vědě, takový, aby mu umožnil orientovat se v podstatě, smyslu a principech dějů a skutečností, s nimiž je denně, v běžném životě, zahrnujícím i média, konfrontován.

S. Komenda

ANKETA

3. Komunikace. Každý učitel je trochu psycholog. Někdy lepší, někdy horší. K velmi zajímavým stránkám pedagogické práce patří komunikace se studenty a s kolegy, poznávání jejich povahových vlastností a řešení některých problémů, např. vedení studentů od čistého memorování ke kritickému myšlení a postupně k samostatné tvůrčí práci. Snažím se provokovat studenty k diskusi. Obzvláště čeští studenti jsou velmi rezistentní k diskusím, stydí se. Na druhé straně se dnes i učitel může mnohému od studentů naučit, mne se týká určitě oblast práce s počítači, s internetem, programy a podobně. Mění se tak postupně vztah učitele a studenta od nadřazenosti k výhodné spolupráci. V pedagogické práci také nehrozí ponorová nemoc z dlouhodobé stejného kolektivu. Studenti stále přicházejí a odcházejí, prakticky ani dva semestry nejsou stejné. Na druhé straně mne velmi obohacuje a motivuje komunikace s některými kolegy, kteří jsou uznávanými odborníky na světové úrovni. Setkání s nimi působí jako doping elixírem života.

4. Společenská prestiž. Samozřejmě pokud bychom prestižnost zaměstnání člověka poměřovali, jak je dnes zvykem, finančním příjmem, dopadl by post pedagoga velmi smutně.

Já pevně věřím, že tato stránka našeho povolání je jen dočasně špatná, a s rozvojem společnosti stoupnou i učitelské platy. Alespoň u kvalitních učitelů. Přesto považují za velkou čest, že mohou působit na univerzitě. I veřejné anketu ukazují, že povolání vysokoškolského učitele patří mezi nejprestižnější. Na nás skutečně leží zodpovědnost za kvalitu znalostí, ale i za chování a dovednosti našich absolventů. Působíme také jako pozitivní nebo negativní vzor.

Uvedené čtyři charakteristiky samozřejmě nejsou jediné. Navíc, jak je hned zřejmé, v sobě obsahují kromě uvedené kladné stránky také stránku negativní. Pestrost působí značně rušivě při soustředěné náročné práci na jednom úkolu. Chce to občas pevně nervy a schopnost rychlé změny orientace v pracovní náplni. Ne vždy se to daří. Širší záběr snižuje možnost vyniknutí v nějakém úzkém oboru, není na to dostatek času a energie. Přílišná komunikace odvádí také od konkrétní práce. K otázce prestiže patří i určitý paradox pedagogické práce. Tento paradox by se dal formulovat takto: Čím více a pečlivěji se pedagog věnuje pedagogické práci, tím více si uzavírá cestu k pedagogické kariéře. Při habilitačních a profesorských řízeních se totiž komise a vědecké rady ptají především na vědeckou publikační činnost, pedagogická činnost je až na druhé koleji. Vědeckou práci dovedeme již poměrně dobře kvantitativně hodnotit (počty impaktovaných publikací, celkový impaktní faktor, citační index apod.). Pedagogickou práci kvantitativně hodnotit neumíme a ani není zájem. Z hlediska vědecké úrovně pedagoga si lze dnes udělat poměrně snadno představu, kdo je kdo. Stačí na internetu otevřít stránky Web of Science, rychle zjistíte publikace a citace, nemusí proto zasedat žádné komise. O pedagogických výsledcích se dovidáme jen velmi těžko, nebo o ně prostě není zájem. Proto se dnes stane profesorem mnohem snáze člověk, který dvacet let pracoval v akademii a několik semestrů něco málo učil, než člověk, který dvacet let poctivě učil a vychoval stovky absolventů, ale nemá dostatek vědeckých publikací. Tento trend je trochu nebezpečný, protože mladí pracovníci nebudou vidět perspektivu v obětavé pedagogické práci, když jim pro kariéru růst nebude nic platná.

Na druhé straně bychom asi měli dělat vše proto, aby neplatil výrok, který použil kolega vysokoškolský pedagog, fyzik J. Klíma v jedné své detektivce („kdo umí, umí, kdo neumí, učí“).

Doc. J. Nauš, CSc.,
Katedra experimentální fyziky PrF UP

ČETBA NA POKRAČOVÁNÍ

O financování olomouckých univerzitních insignií z let 1946–1948 /IV/

Dne 20. září 1947 přinesl kratičkou zprávu o Procházkově případu okresní komunistický tiskový orgán Stráž lidu. O něco později, 23. září 1947, psal stručně o celé záležitosti lidovecký list Osvobozený Našinec, 19. září se o podivných finančních machinacích O.

Rysnara-Kanta a B. Procházky – tentokrát v družstvu na výstavbu olomouckého zimního stadionu – zmínilo i národné socialistické Volné slovo. Tim ovšem mediální reflexe pravděpodobně široce rozvětvených majetkových přečinů prováděných Rysnarem a Procházkou v zájmu jejich osobního prospěchu skončila. Podivné na celé záležitosti také je, že ani Osvobozený Našinec nespojil Procházkovu zpronevěru se sbírkou na univerzitní insignie, což mohlo přinést nekomunistickým politickým stranám v regionu nemalý politický kapitál. Jako pravděpodobná, byť zcela nepodložená se jeví domněnka, že regionální orgány politických stran, které jednotně a účinně usilovaly o obnovení olomouckého vysokého učení, neměly zájem v roce jejího slavnostního otevření spojovat s jménem Univerzity Palackého vlastní politické soupeření. Koneckonců politickou odpovědnost za finanční přehmaty v SOMOO nesly všechny politické strany vzhledem ke svému zastoupení v předsednictvu SOMOO bez výjimky.

V letech 1946–1948 si Univerzita Palackého v Olomouci pořídila celkem 10 insignií, a to žezlo rektorské (1946, pořizovací cena 49 800 Kč, výroba J. Mňuk, Mohelnice), žezlo Lékařské fakulty (1948, pořizovací cena 26 450 Kč, výroba J. Mňuk, Mohelnice), žezlo Filozofické fakulty (1948, pořizovací cena 31 442 Kč, výroba J. Mňuk, Mohelnice), řetěz rektorský (1946, pořizovací cena 50 000 Kč, výroba K. Ziegelheim, Olomouc), řetěz prorektorský (1948, pořizovací cena 44 082, výroba K. Ziegelheim, Olomouc), tři řetězy Lékařské fakulty (děkanský, proděkanský a senátorský, 1948, pořizovací cena po 26 000 Kč, výroba K. Ziegelheim, Olomouc), řetěz Filozofické fakulty (děkanský, 1948, pořizovací cena 26 000 Kč) a řetěz Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty (senátorský, 1948, pořizovací cena 26 000 Kč, výroba K. Ziegelheim, Olomouc). Těchto 10 insignií bylo dílem hrazeno z rozpočtů ONV Olomouc-město a olomouckého ÚNV (rektorský řetěz a žezlo), zbylých osm ze sbírky pořádané SOMOO. V roce 1948 bylo ještě vyrobeno jedenáctá insignie, a to kancléřský řetěz Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty UP (pořizovací cenu

neznáme, výroba R. Rubringer, Olomouc), která ovšem vznikla separátně. Vzhledem k tomu, že funkci kancléře Cyrilometodějské bohoslovecké fakulty UP zastával olomoucký arcibiskup, dá se předpokládat, že výrobu tohoto řetězu financovalo olomoucké arcibiskupství.

Sbírka na insignie UP prováděná korunovými dary při vydávání potravinových lístků v první polovině roku 1947 vynesla celkem 813 631,80 Kč, přičemž z této sumy Procházka zdefraudoval částku 117 775,40 Kč. V listopadu 1947 převedl SOMOO na účet UP částku ve výši 199 811 korun jako zůstatek provedené sbírky, resp. vybraných částek, které dorazily z jednotlivých okresů na účet SOMOO.

V podzimních měsících roku 1947 se SOMOO pokusilo dát celou záležitost do pořádku, a dodržet tak slib učiněný olomoucké univerzitě, že jí veškeré škody způsobené „tandemem“ Rysnar – Procházka uhradí. Nově jmenovaný tajemník JUDr. Jan Mrázek se nejdříve snažil rekonstruovat účetnictví SOMOO, a dobral se tak skutečného stavu svazových

financí. Poté začal od okresních národních výborů vymáhat ty částky, které sice byly vybrány, ale z nejrůznějších důvodů zůstaly doposud na těchto okresech. Dne 13. prosince 1947 nastoupil do předsednické funkce v SOMOO předseda MNV v Prostějově, sociální demokrat Květoslav Krapka. Ten ve svém projevu resolutně odmítl budovat SOMOO jako základnu budoucího krajského zřízení a klasifikoval Svaz jako „čistě regionální instituci k hájení hospodářských, sociálních a kulturních zájmů“. I toto Krapkovo prohlášení svědčí o rozdílných postojích nekomunistických stran a KSČ ohledně funkce a postavení SOMOO, které se projevovalo již na počátku jeho vzniku v roce 1945. Na případnou revitalizaci tohoto dobrovolného regionálního sdružení se však nedostávalo času. SOMOO prošel likvidací v dubnu 1948 – jeho majetkem v té době disponoval Krajský akční výbor Národní fronty, na nějž přešla povinnost SOMOO vymáhat od okresních národních výborů peněžní částky vzniklé sbírkou na olomoucké univerzitní insignie. Touto cestou se JUDr. J. Mrázekovi a KAV NF v Olomouci podařilo dát dohromady částku cca 275 000 Kč. V roce 1952 se tak ve fondu „Insignie UP“ vedeném na Univerzitě Palackého, nacházela částka 475 661 korun.

P. Urbášek

Dokončení přístě

... A PŘÍŠTÍ TÝDEN...

9. ŘÍJEN

Katedra sociologie a andragogiky FF UP, učebna č. 3, 11.30 hod.: Naděje a uskalí kulturní plurality. Pořádá Katedra sociologie a andragogiky FF UP.

U-klub, Šmeralova 12, 19 hod.: Karel Plíhal – recitál a písně z chytaného alba *Nebe počká*. Pořádá U-klub.

10. ŘÍJEN

Aula PF UP, tř. 17. listopadu, 20 hod.: Mňága a Žďorp – Best of. Pořádá U-klub.

12. ŘÍJEN

Muzeum umění, Denisova 47, 17 hod.: Podvečer českého melodramatu. Studenti muzikologie uvádějí české melodramy. Pořádá Muzeum umění Olomouc.

12. – 13. ŘÍJEN

Luháčovice: XI. Moravskoslezské dny. Konference. Pořádá Česká pneumologická a fizeologická společnost.

-red-